

Tüstav Arşivi
Orhan SİLİER
Bağışı

aylık siyasi gençlik dergisi/sayı 1/haziran 1978

GENÇ ÖNCÜ

yeni bir
dönemin
eşiğinde

YOĞUN BİR DÖNEMİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

1 MAYIS

141-142 AŞILACAKTIR

YASALARI KOYANLAR YASALARI TANIMİYOR

DEMOKRATLIĞIN ÖLÇÜTÜ YAPILAN İŞLERDİR

ÜNİVERSİTE SINAVLARI YAKLAŞIRKEN

YENİ BİR DÖNEMİN EŞİĞİNDE ..... Abdurrahman Atalay

NATO'YA HAYIR KAMPANYASININ ETKİLERİ TÜM YURDU SARDI

ODTÜ'DE YASA DEĞİŞİKLİĞİNE DOĞRU

ÖĞRENCİ TEMSİLCİLİĞİ KURUMLAŞTIRILMALIDIR

ORTA ÖĞRENİM KURUMLARI TATİLE GİRERKEN ..... Fethi Açıl

BOYKOTTAKİ YAY-KUR ÖĞRENCİLERİYLE OMUZ OMUZA

YAY-KUR UYGULAMASININ GETİRDİKLERİ

GENÇLİĞİN YOLU İŞÇİ SINIFININ POLİTİK HAREKETİNİN YOLUDUR .....Serhat Baysan

BÜTÜN BUNLARDAN SONRA HALA MI DELİL YOK?

GENÇLİK FAŞİST ÇETELERİ BERAAT ETTİRMEYECEK

ÖĞRENCİ ÖRGÜTLERİNDE SEÇİMLER YAPILIRKEN

MADEN KAZALARI, NE İLKTİR NE SON OLACAK

GENÇ ÖNCÜ ÖLEN İŞÇİLERİN YAKINLARIYLA KONUŞTU: "KATİL KAPİTALİZMDİR"

İŞ KAZALARI MI? İŞ CİNAYETLERİ Mİ?

KİTLE ÖRGÜTLERİNDE AŞILACAK OLAN "DAR BOĞAZ"

"GREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKA"

DÜNYA BARIŞI İÇİN MÜCADELE SÜRÜYOR

ÖĞRENCİ HAREKETLERİNİN ANATOMİSİ ..... Ümit Buğdaycı

VEDAT DEMİRCİOĞLU ARAMIZDA

68 DOLMABAĞÇE DİRENİŞİ

HARUN KARADENİZ'İN ANILARINDAN

KOMSOMOL YENİ AŞAMADA DA GÖREV BAŞINDA

NAZIM HİKMET, ORHAN KEMAL: BİRLİKTE KURŞUN ERİTMEMEYE KOŞUYORUZ .....Ahmet Çakaloz

ASD GENEL BAŞKANI UYSAL: KİTLE SPORU İÇİN İLERİ

BİLİME VE KİTLE SPORUNA KARŞI OLANLAR

YOĞUN BİR DÖNEMİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

GENÇ ÖNCÜ yayına, sınıf mücadelesinin önemli boyutlar kazandığı bir dönemde başlıyor. Kitlesele gösterilerin, direnişlerin artan ölçülerde sürmesi bu mücadelenin boyutlarını açık bir biçimde gözler önüne seriyor. Kısa bir dönem içinde 20 Mart Faşizme karşı uyarı direnişi gibi, 1 Mayıs gösterileri gibi çok önemli olaylar yaşandı. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler artan faşist saldırılara, hayat pahalılığına karşı tepkilerini, bu tepkileri kendi saflarında devşirerek işbaşına gelmiş bir iktidar döneminde, yığınsal mücadelelerle dile getiriyor. Bu üzerinde durulması gereken son derece önemli bir nokta.

Ülkemizde içinde yer aldığı geri kalmış, emperyalizme bağımlı ülkelerde sosyal demokrasinin ve reformculuğun geniş işçi ve emekçi sınıfların sorunlarına kısa dönemlide olsa çözüm getiremeyeceği bilimsel gerçeği, yaşanan deneylerle gün geçtikçe belirginleşiyor.

Gözlemlenen diğer önemli bir nokta ise gerici faşist güçlerin hükümete karşı muhalefetlerini meclis dışına taşıyıp kitlesele gösterilerle sürdürüyor olmaları. Daha dün kadar "hükümetin sokakta kurulmadığı ve bu yüzden sokakta değişmeyeceğini" savunanlar, bugün "milli uyanış" mitingleri ve "büyük yürüyüş"ler düzenliyorlar. Daha dün kadar demokratik hak ve özgürlüklerin en büyük düşmanı olanlar, bugün insan haklarından, yapılan işkencelerden sözdebiliyorlar.

Böylesi bir durumu salt faşist demogoji ve propaganda olarak ele almak ve değerlendirmek eksik olacaktır. Daha da ötesi demokrasi mücadelesi açısından yanılgılarda beraberinde getirebilecektir. Çünkü işbaşındaki hükümet işçi ve emekçilerin istemlerine çözüm getirmek iddiasıyla kurulmuş, ama geçen 5 aylık süre içinde hayat pahalılığı, can güvenliği gibi can alıcı sorunlara bir çözüm götürülmemiş, sorunlar daha da derinleşmiştir. Gerici faşist güçler bu durumdan, ellerindeki son derece geniş olanaklarla çok iyi bir şekilde faydalanmaktadır. Toplantı ve mitinglerine geniş yığınları toplayabilmektedirler.

Böylesi bir durum ilerici güçlerin önüne karmaşık bir görevler bütünü çıkarmaktadır. Bir yanda gerici faşist güçlerin, işçi ve emekçi yığınların sorunlarına sahip çıkıyor görünmelerinin ardında, nelerin yattığı gözler önüne serilmeli faşist demogoji etkisizleştirilmelidir. Anti-komünist kampanyanın alabildiğine yaygınlaştırılma-ya çalışıldığı şu günlerde böyle bir görev son derece önem kazanmaktadır.

Diğer taraftan da işbaşındaki hükümete karşı alınacak olan tutum önem kazanmaktadır. Hem anti-komünist kampanyanın etkisiyle ve hem de büyük burjuvazi ile işbirliği politikasının iyice belirgin hale gelmesiyle CHP hükümeti demokratik hak ve özgürlüklere, demokratik kazanımlara karşı tutum almaya başlamıştır. Tekelci sermayenin çıkarlarına uygun olarak işçi ücretlerinin dondurulmasından, ücret artışı istemlerinin kısılmasından açık açık söz edilmektedir. Yurt çapında sürdürülen kanlı saldırıların ve meydana gelen olayların sorumlusunun faşist güçler olduğu açıkça bilindiği halde, hatta bunun böyle olduğu hükümet sözcüleri tarafından da defalarca tekrar edildiği halde gizli açık faşist örgütlerin üzerine ciddi bir şekilde gidilmemektedir. Ülkü Ocaklarının ve benzeri faşist örgütlerin kapatılması yönünde ciddi hiç bir adım atılmazken, "biz hem faşizme, hem de komünizme karşıyız" denilerek ilerici örgütler üzerinde baskılar yoğunlaştırılmaktadır. Daha da önemlisi MC iktidarları döneminde çıkarılmaya çalışılan fakat ilerici güç ve örgütlerin tepkisi sonucu çıkarılamayan DGM'lere benzer mahkemeler "ihtisas mahkemeleri" adıyla DGM'lere karşı çıkmış olan CHP tarafından önerilmektedir.

Bu gelişmeler kesinlikle ilerici, demokrat, sosyalist güçlerin kabul edebileceği, ses çıkarmadan geçiştirebileceği gelişmeler değildir. Ücretlerin dondurulması ve demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanması istemleri hangi gerekçelerle önerilirse önerilsin kabul edilir olamaz. İlerici güç ve örgütlerin hükümetin alabileceği böylesi kararlara karşı tepkide en ufak bir çekingenlik içine düşmeleri demokrasi mücadelesinde önemli gedikler açacaktır.

Faşist saldırıların en önemli hedefi, MC döneminde olduğu gibi günümüzde de gençliktir. Öğrenim kurumlarında olaylar durmamış hatta artmıştır. Olayların bu tırmanışında işbaşındaki hükümetin faşist güçlere karşı çekingen tutumunun etkisi büyüktür. Bir çok öğretim kurumunda idari kadro değişmediği gibi faşistlerin üs haline getirdiği yurtların boşaltılması yönünde kararlı adımlar atılmamıştır. Atılan adımlardan da faşistlerin tepkisiyle karşılaşıldığında geri dönme eğilimleri gözlenmiştir. CHP hükümetinin bu çekingen kararsız tutumunu sosyal demokrasinin yapısı gereği normal karşılamak mümkündür. Ancak bu değerlendirme sonuçta tüm ilerici demokrat sosyalist güçlerin faşist saldırıların etkisizleştirilmesinde kararlı tutum almasıyla ve hükümeti faşist güçlere karşı etkili önlemler almaya zorlamasıyla haklılık kazanabilir.

Böyle bir görevi yerine getirmek için geniş işçi ve emekçi kitleler yanında, özellikle gençlik içinde işyeri işyeri, mahalle mahalle, okul okul geniş tabanlı birlikler oluşturulmalıdır. Geniş tabanlı birliklerin kurulması önünde sapmalar önemli bir engel olarak durmaktadır. CHP Hükümetinin kuruluşu iş ve güç birliklerinin sağlanması konusunda bazı sorunlarda beraberinde getirmiştir. MC döneminde sosyalistlerle birçok sorunda işbirliğine giren sosyal demokratlar bugün bu işbirliğinden çekinir duruma gelmişlerdir. CHP yönetiminin öteden beri iş ve güç birlikleri konusundaki olumsuz yaklaşımının bu çekingenlikteki etkisi büyüktür. Ancak böylesi bir gelişim sosyalistlerin ve ilericilerin razı olacakları bir gelişim olarak görülmemelidir. Bu gün CHP Hükümetinin uygulamalarından hoşnut olmayan, burjuvaziyle işbirliği politikasına karşı çıkan geniş bir CHP'li kesim vardır. Bu kesim CHP'nin uzlaşmacı politikasından vazgeçmesi ve faşist güçlere karşı kararlı tavır almaya itilmesi perspektifi içinde özellikle birimler düzeyinde ortak eylemler içine sokulabilir.

Gençlik içinde örgütsel dağınıklığın var olduğu günümüzde böyle bir görev ertelenemez.

fabrikalardan, tarlalardan,

1 MAYIS

Sermaye egemenliğinin bahar bayramı olarak kabul ettirmeye çalıştığı işçi sınıfı bayramı, dünya işçi sınıfının dayanışma günü 1 Mayıs, bir kez daha kitlesel olarak kutlandı. 1 Mayıs 1977 katliamının ardından kitleler ürküntü ve yılgınlıkla değil, daha büyük bir coşku ve inançla 1 Mayıs alanına aktılar. Bu günde faşizme ve emperyalizme karşı, işçi ve emekçi sınıfların mücadele azmi bir kez daha bilindi.

● SAĞ BASIN NE DİYOR?

Miting öncesi "sermaye basını şu başlıkları attı, "İstanbul'u 1 Mayıs endişesi sardı", "İstanbul boşaldı", "Türkeş'in ikazı: Yarın sokağa çıkmayın!". Sermaye kendi iliklerinde duyduğu korku ve ürküntüyü halka yaymağa çabaladı. Çabasını 1 Mayıs günü de şöyle sürdürdü: "Endişeli gün", "Bu gün Türk tarihinde kara bir leke olarak geçecek", "Halk Taksimdeki 1 Mayıs nümayişinden endişe duyuyor", "İşçiler silah zoruyla getiriliyor", "1 Mayıs yahudi ve komünist bayramıdır!". Sermaye sınıfı ve

onun beslemeleri, en kaba ve iğrenç yöntemlerle işçi sınıfının bayramını bir avuç eşkiyanın İstanbul'u işgali gibi göstermeye çalıştı. Ancak onların engelleme, karalama çabaları sonuçsuz kaldı. Bu büyük anti-faşist, anti-emperyalist kitlesel gösteri suratlarda bir tokat gibi patladı.

● GENÇ ÖNCÜ'NÜN SESİ

Yürüyüş, sabahın erken saatlerinden itibaren Beşiktaş ve Karaköy'de toplanan grupların Dolmabahçe meydanında birleşmek üzere harekete geçmeleriyle başladı.

Beşiktaş'ta toplanan GENÇ ÖNCÜ'de yürüyüş kolundaki yerini aldı. 1 Mayıs alanına doğru yürüyen GENÇ ÖNCÜ'nün sesi duyuldu: "Sosyalist Türkiye!..", "Faşizme geçit yok!..."

Bu ses, bilinçli, disiplinli, örgütlü gençliğin, GENÇ ÖNCÜ'nün sesiydi ve bu coşkunluk alandaki yerini aldı.

● 'HALKIN DÜŞMANLARI' NE YAPTI?

1 Mayıs 1977 katliamının figüranları Maocular, mitinge kabul edildiler. "Halk-halk" diyen halk düşmanlarından, "Halkın Kurtuluşu" işçi ve emekçilere 1 Mayıs mitingine katılmamaları için seslendi. Maocular Ankara, İzmir, Adana ve çeşitli kentlerde cüce mitingler halinde aile toplantıları düzenlediler.

● 1 MAYIS'IN ARDINDAN

İşçi sınıfı, emekçi kitleler ve örgütlü gençlik egemen güçlerin provakasyonlarının ve anti-propagandalarının kendilerini geriletemeyeceğini bir kez daha gösterdi. Bir kez daha gösterdiler ki, hangi koşullar altında olursa olsun işçi sınıfının uluslararası dayanışma geleneği ve gücü yaşatılacaktır, yaşayacaktır. Gençlik GENÇ ÖNCÜ'nün yükselen sesiyle bunu bir kez daha haykırmıştır: Gençlik, işçi sınıfının önderliğinde bayramlarına sahip çıkacaktır!..

meydanlardan, okullardan

141-142 AŞILACAKTIR!

Haziran 1936; Faşist Mussolini İtalya'sında "Devleti Koruma Yasası" adı altında çıkarılan yasanın aynen çevrilerek, Türk Ceza Yasasının 141. ve 142. maddeleri olarak kabul edilme tarihidir.

İkinci Dünya Savaşı ile birlikte gelişen toplumsal çalkantıların, sınıfsal çalkantılar haline dönüşmesinin etkileri, ülkemizde de görülmüş; işçi sınıfının tüm baskılara zorluklara karşın gittikçe gelişmesi, mücadelelerini yılmaz kararlılıkla sürdürmeleri, işçi sınıfına paralel olarak toplumun sosyal ve siyasal gelişmesi egemen sınıflara korku salmış. Türkiye egemen sınıfını da emperyalizme daha bağımlı hale getirmiştir. Bu gelişim, egemen sınıfların Ceza Yasalarında yeni düzenlemelere gitmesine neden olmuştur. 141. ve 142. maddelerde 1946 yılında yapılan II. değişikliğin gerekçesinde "sınıf partileri" kurulabilir denmesine karşın burjuva partileri dışında işçi sınıfının legal politik örgütlenmesine izin verilmemişti. Ceza limitleri gittikçe artırılıyordu.

141. ve 142. ceza maddelerinde yapılan son değişiklik 1951 yılında oluyor, ceza limiti "ölüm" cezasına dönüştürülüyordu.

1963 yılında Anayasa Mahkemesinde siyasi partilerin dava açma hakkı kazanması üzerine Türkiye İşçi Partisinin 141. ve 142. maddelerin Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptali için açtığı dava ancak dört yıl sonra, karşı oyların 1 fazlasıyla (8 oya 7 oy) reddedildi.

İşçi sınıfı ve onun politik hareketi güçlendikçe, toplumdaki siyasi değişiklikler sosyalist kazanımlara dönüştürülüp kökler saldıkça bu hareketlerin sökülüp atılmasının olanaksız olduğunu ve hiçbir baskı ve sınırlamanın tarihi gelişmenin önüne geçemeyeceğini bilen bilimsel sosyalistler, 141. ve 142. maddeler dahil tüm anti-demokratik maddelere karşı en etkin mücadeleyi vermişler, vermektedirler ve vereceklerdir.

İşçi sınıfı ve onun politik hareketi geliyor. Toplumun düzene olan tepkisi dernekleri, çalışma birimleri, basını ile geliyor. Bu gelişme süreci içinde, anti-demokratik maddeler, toplumun öznel ve nesnel gelişmesiyle ya kaldırılır ya da bu gelişmeye, paralel olarak daralır, uygulama alanları kısıtlanır. Ülkemiz bu ikinci durumu yaşamaktadır. 141. ve 142. maddeler daralmış ve uygulanma alanları kısıtlanmıştır. Bu durum bazı "çizgili siyaset"lerin "barış" havarilerinin Aristot mantığı çözümlemeleri, statik görüşleri, var olan kanunların sanki top-

lumsal yapının dışında bir olgu bir tabu olduğunu sanmaları ve işçi sınıfı politik hareketine düşmanlıkları nedeniyle 141 ve 142'nin olduğu bir düzende, işçi sınıfı partisinin olmayacağını söylüyorlar ama somut gerçekler ise tam tersini gösteriyor.

İşçi sınıfı öncülüğünde toplumsal hareketler tüm anti-demokratik kanun maddeleri ve uygulamaları aşacaktır. Toplumun öznel ve nesnel gelişmesi ile ister yürürlükten kalsın isterse uygulamadan düşsün mutlaka aşılacaktır.

Yasaları koyanlar, yasaları tanımıyor

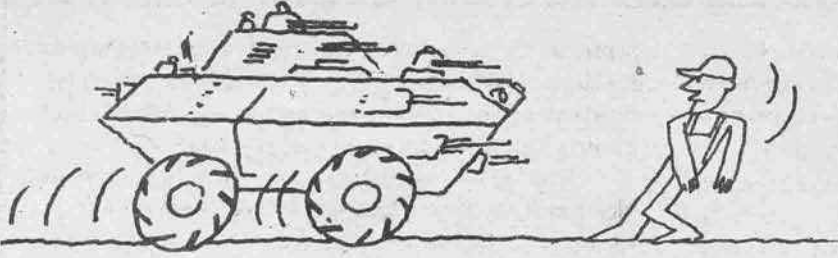
Sınıflı toplumlarda yasaların egemen sınıfların çıkarlarına göre düzenlendiği tartışılmaz bir gerçek. Kapitalist bir ülke olan Türkiye içinde aynı şeyi söylemek mümkün. Egemen sınıfların kendi çıkarlarına göre düzenledikleri fakat giderek işçi ve emekçi sınıflarca kendilerine karşı kullandıklarını gördükleri yasaları çiğnemekten çekinmiyorlar. Ülkemizde bu duruma somut bir örnek Dernekler Yasası. Bu yasa çerçevesinde örgütlenen ilerici kuruluşlar ve dernekler geçmişte demokrasi mücadelesinde önemli işlevler üstlendiler Ancak 12 Mart döneminde uygulamada olan yasa nasıl geriye alınır diye düşünüldü ve 22.11.1971 tarihinde içinde anti-demokratik birçok hüküm bulunan 1930 sayılı Dernekler Yasası çıkarıldı Ama buda yetmedi. Yeni bir genelge hazırlandı yeni uygulamalar getirildi.

Anayasaya göre hiç bir yasa Anayasayı, hiçbir genelge ve kararname de yasaları çiğneyemez. Ama uygulama tam tersi. İçişleri Bakanlığının yayınladığı bir genelgenin 18.

maddesindeki hükümler 1630 sayılı Dernekler Yasasına açıkça ters düşüyor. Bu genelgeye göre düzüğü onaylanmayan dernek şube açamaz. Oysa yasanın 3. maddesinde göre dernek tüzüğü mülki amirliğe verildiği andan itibaren tüzel kişilik kazanılmaktadır.

Bu uygulama yeni değil. Bu güne kadar çeşitli örgütlere de uygulanmış fakat ses çıkmamış. Uzun süredir sessiz sedasız uygulanan bu genelge GENÇ ÖNCÜ şubelerinin kuruluşuna karşı engel olmaya başlayınca durum değişti. GENÇ ÖNCÜ Danıştaya başvurarak uygulamanın iptalini istedi. Sonuç bu ayın ortalarında belli olacak. Umulan demokrasi güçlerinin bir geri adımının silinmesi. Ancak bir de çıkarılacak ders var. Diğer demokratik kuruluşların bu güne kadar bu uygulamayı sessizce kabullenmiş olmalarının vermiş olduğu onur kırıcılık.

Uygulama iptal edilirse tüm demokratik güçlerin direnmeden kabul ettikleri bir geri adım engellenmiş olacak. Tersi ise Türkiye'de yasaların bir kez daha çiğnenmesi.

Demokratlığın ölçütü yapılan işlerdir

KENDİNİ BURJUVA YASALLIĞI İLE SINIRLAYIP BU
MADDELERE DAYANARAK İLERİCİLERE SALDIR-
MAKLA DEMOKRAT OLUNMAZ.

"CHP-Bağımsızlar" hükümeti görevini devraldığı ilk günden beri "asayiş" sağlamayı
birinci görev saymaktadır.

Bu yönde birçok önlemler alınmaktadır. İdareciler değiştirilmekte ve bunlara suçlula-
rın üzerine kararlı olarak girmeleri, kanunları uygulamaktan korkmamaları hatırlatılmak
tadır.

Bizce, bu dönem içinde gözlediğimiz toplumda huzuru sağlama anlayışı son derece
yanlış ve tehlikelidir.

MC dönemlerinden kalma genelgeler uygulamada "unutulmuş", anti-demokratik
maddeler diriltilmektedir.

Yeni atamalar arasında çok az bir bölümü hariç diğerleri sadece yer değiştirmiştir. Es-
ki Valilerden çok azı -Ankara Valisi Durmuş Yalçın gibi çok deşifre olmuşlar- merkeze
alınmıştır.

Kamuoyu, MC döneminin yaralarının sarılacağını umut ederken, MC dönemini aratır
uygulamalarla karşılaşmışlardır. CHP hükümetinin atadığı Ankara Valisi Tekin Alp, Es-
kişehir Valisi Nazif Demiröz, Kocaeli Valisi İbrahim Ural, Samsun Valisi Ertuğrul Süer,
hiç biri diğerini aratmayan uygulamalarıyla, Türkiye'de "demokratik" uygulamaların,
"ilerici" uygulamaların örneklerini sergilemektedirler.

Her gün, yeni bir haber geliyor: Kocaeli Valisi İbrahim Ural İl Sınırları dahilinde afiş
asmayı, bildiri dağıtmayı, gazete satmayı yasaklamış diye, hemen arkasından bir diğer
haber yetişiyor: Ankara Valisi her türlü derneğin toplantısı için verdiği Spor Salonunu
GENÇ ÖNCÜ'nün uzun ve ısrarlı istemlerine karşın gereksiz olarak vermiyor. Eskişehir
Valisi: Tiyatro çalışması için TÜB-DER'li öğretmenlerle ortaklaşa çalışıyor diye
İŞÇİ KÜLTÜR DERNEĞİ Şubelerini kapatıyor. Tam bu sırada Kocaeli Valisi yeni bir
genelgeyle örgütlerin her türlü aidat ve bağış toplamasını izne bağladığını açıklıyor. Es-
kişehir Valisi 1 Mayıs afişlerini yapıştırdıkları için 'elebaşı' TÜB-DER'lileri üç gün işken-
ceye çekiyor. Samsun Valisi ise bunlardan geri kalmamak için yeni yayınladığı genelge-
yi uygulamaya sokuyor. TÜB-DER ve Dev-Genç şubelerini kapatıyor. Ankara Valisi de
Ülkü Ocaklarının kapatılması için cıvız çıkışlar yaparken, Dev-Genç'i kapatıyor ve afiş
yapıştırmayı yasaklıyor.

Bunlar yalnızca çarpıcı uygulamaların yapıldığı illerin valileri. Valilerin bağlı oldukla-
rı bakanlığı İçişleri ve İçişleri Bakanının da 12 Mart 'ilericisi' İrfan Özaydın'ın olduğu-
nun hatırlanmasında yarar vardır.

İlerici-Devrimci güçler yaptıkları eylemlerin sorumluluğunu bilirler, ve bu eylemlerin
işçi ve emekçi sınıfların mücadelesine yeni mevziler kazandırması için uğraşırlar. Elleri-
deki yegane kistas budur. Yoksa bilmem kim sırtımızı sıvazlayacak ya da bizi azarlayacak
diye tutumlarını ayarlamazlar.

Bugün tüm ilerici güçlerin görevi kanunlardaki anti-demokratik maddeleri kaldırmak,
demokratik hak ve özgürlükleri koruyup, geliştirmek için çalışmaktır. Bu görevi yerine
getirmeyip, tam tersine kendini burjuva yasallığı ile sınırlayıp bu maddelere dayanarak
ilericilere saldırmakla demokrat olunmaz.

ALTI

YENİ BİR DÖNEMİN EŞİĞİNDE

ABDURRAHMAN
ATALAY
GENÇ ÖNCÜ Gn. Bşk.

GENÇ ÖNCÜ

Bugün sosyalist gençler' üzerlerine önemli bir sorumluluk almışlardır. Kapitalizme karşı mücadele veren sosyalist hareket genç yığınlar içindeki çalışmasına yeni bir biçim vermektedir.

Gençliğin sosyalizm mücadelesine kazanılmasının en temel iki unsuru vardır.

Birincisi, Gençlerin yetişecekleri, yönetimi ve mücadeleyi öğrenecekleri, gençliğin her türlü sorununa çözüm arayan, onlara öncülük eden ÖRGÜT.

İkincisi; Sosyalist bilinç ve eğitimidir. Bu kazanılan gençlerin kararlı, sapmalara karşı bağımsız gerçeklerin bilincinde birer sosyalist olarak yetişmesini ve burjuva ideolojisinin etkisi ile yanlış bilinçlenme sonucunda karşı saflarda olan gençlik yığınlarının kazanılması için yürütülen propagandayı kapsar.

Birbirine sıkıca bağlı, hiçbir şekilde ayrılamayacak olan bu iki unsurun, gençlik içinde sosyalistler tarafından hayata geçirilmeye başlanması yeni dönemi simgelemektedir.

Yeni dönemde dergimiz, bu iki unsurun birliğini duygu ve düşünce alanında oluşturacak ve eylem alanında gerçekleştirmeye çalışacaktır.

Genç Öncü "tüm örgütün, tek irade, tek karar, tek eylem öznesi olarak hareket edebilmesi için gerekli fikir ve haber alışverişini, görüş ve kararların ortaklaşa oluşmasını sağlayan önemli araçlardan" biri olacaktır.

İşte Genç Öncü Dergisi'nin görevini, yapacağı işleri bizler bu çerçeveye oturtmaktayız.

Genç Öncü, gençliği işçi sınıfının yandaşı yapma mücadelesini veren sosyalistlerin aynı doğrultuda yürümesini sağlayacak ideolojik silahıdır.

Genç Öncü, gençliğin burjuva gericiliğine, şovenizme, militarizme karşı sosyalist mücadele ruhu ve proletarya enternasyonalizmi ile eğitilmesinin aracıdır.

Genç Öncü, gençliğin içine düştüğü sefaletin, yarına güvensizliğin, çaresizliğin yaratıcısı olan kapitalizmin sergileyicisi ve kapitalizme karşı her yandan yükselen sesidir.

Genç Öncü, gençliği sahte dostların tuzaklarından korur ve sapmaların amansız düşmanıdır.

Genç Öncü, gençliğin her türlü spor, sanat ve kültür çalışmalarında yol gösteren aracıdır.

Genç Öncü, eğitim, örgütlenme ve eylem silahıdır. Örgütümüzü tamamlayan en önemli ögedir.

Su nokta unutulmamalıdır ki, bütün bu çalışmaların başarısı için gerekli ve temel şart işçi sınıfı partisinin izleyicisi olmakla mümkündür.

Bugün gençlik içinde ilerici düşüncelere açık anti-faşist, sömürü düzeninin değişmesini isteyen yığınlar çoğunluktadır. Örgütlülük düzeyi ise hiç de bu yaygınlıkla orantılı değildir. Özellikle öğrenci gençlik içinde taraftar bulan örgütler, çok dar; geniş yığınların ilgi duymadığı çalışmalar yapan, daha doğrusu birer "gençlik partisi" durumunda olan örgütlerdir. Hemen hemen

hepsi; birkaç sosyal-demokrat örgüt hariç sosyalist olduklarını söylemektedirler. Ama kendilerini nasıl adlandıırırlarsa adlandırsınlar eylem ve düşüncelerinde küçük burjuva ideolojilerinin etkisi çok güçlüdür.

"Kısa vadeli hedefler ile uzun vadeli hedeflerin bir birinden koparılması, kısa vadeli hedeflerin ön plana çıkarılması..., görünüşte sol sloganlarla ortaya çıkılmasına karşın yapılan işler; özünde günlük hedefler peşinde koşulduğunu, sol görünüşün altında sağ anlayışın yaygınlık kazandığını kanıtlamaktadır" (Yurt ve Dünya, Türkiye Raporu Sayı:8, sf. 220).

Bu anlamda devrimden başka yol görmemek reformizme, bireysel terör cuntacılığa dönüşmekte, bu da kitlelere ve örgütlü mücadeleye güvensizliği, paniği karmaşayı getirmekte.

İşte bugün öğrenci hareketine hakim, diğer gençlik kesimlerine yayılmak istenen durum.

Ve işte, gençlik partileminin, bütün dünyadaki sosyalist hareketin merkezi olarak gördükleri yayın organları.

Bu durumun tehlikesi ortadadır. Burjuvazinin en amansızca saldırdığı, faşist örgütlerin çok düzenli ve etkili çalışma yürüttüğü gençlik kesiminde bu dağınıklık ve ideolojik bulanıklık ağır kayıplara yol açmaktadır. Bu kayıplar sadece hergün bir şehit vermekle sınırlı kalmamaktadır. Anti-faşist hareketin zedelenmesi, yanlış eylemlerle gücün israfını da içermektedir.

Gençlik hareketinin, öncelikle öğrenci gençlik hareketinin hedefleri kapsamı ve eylem biçimlerinin belirlenmesi önemlidir. Çünkü anti-faşist mücadele ülkü ocaklı faşistlerle kavga derecesine indirilmiştir. Eğitimin (ilk, orta, lise, üniversite, Yay-Kur,vs.) gerici yüzü, öğrenci gençliğin örgütlenmesine konan ağır engeller unutulmuştur.

Bu ve bunun gibi hedeflerin geniş yığınlar içinde propaganda edilmesi, yaygınlaştırılması çalışmasında GENÇ ÖNCÜ üzerine düşen görevin bilincindedir. Bu görevi yerine getirebilmesinin bir şartıda eski dönem hareketin kazanımlarına sahip çıkmak, başarı ve başarısızlıkların değerlendirmesini yapıp gereken dersleri çıkarmaktır. Geçmiş deneyler sadece ülkemizdeki hareketlede sınırlı değildir. Bütün dünyadaki gençlik hareketinin deneylerini de içermektedir.

Günümüzde geçmişin takipçisi ve devamacısı olduklarını söyleyen birçok örgüt var. Kendi örgütlerinin dün yaptıkları hareketlere bile sahip çıkmayan örgütlerin bu iddialarına karşı bizim söyleyeceğimiz şimdilik fazla bir şey yok. Bu konuda yeri geldiğinde en kesin hesaplaşmanın içine gireceğiz.

Bu günkü görevimiz:

Gençlik yığınlarını kucaklamak için örgütlerimizi kurup sağlamlaştırmak,

Burjuva ideolojisi ve sapmalarla daha güçlü amansızca mücadele için bu ideolojik silahımızı en iyi şekilde özümseyip yaygınlaştırmaktır.

tarlalardan, meydanlardan,

ODTÜ'DE YASA DEĞİŞİKLİĞİ

ODTÜ 1956 yılında, burjuvazinin üretim için gereksinim duyduğu yabancı dil bilen, ithal malı teknolojiyi kullanabilecek teknik elemanlar ve bilim adamları yetiştirmek için kuruldu.

Oysa, ODTÜ'deki gelişmeler amaçlananlarla tam bir uyum göstermedi. Bugün ODTÜ, demokratik hareketin belli bir gelişkenlik düzeyine ulaştığı ve işçilerin, öğretim üyelerinin, öğrencilerin üniversitenin demokratikleşmesi doğrultusunda adımlar attıkları bir kurum haline geldi. Üniversite hemen tüm bünyesi ile dayatılmak istenen bu gerici yapıyı kabullenmedi.

Üniversitenin bütünüyle ilerici ve demokrat olan yapısıyla çelişen ve üniversitenin sık sık içine düştüğü bunalımların temel dayanağı olan 7307 sayılı ODTÜ Yasası'nın demokratikleşmeyi engelleyen, gerici yapısı artık kamuoyunda da kesinlikle

bilinmektedir. ODTÜ'de işçilerin, öğretim üyelerinin, öğrencilerin dayanışması ve işbirliği ile ileri boyutlara varan demokratik hareketin geldiği aşama Özel Kuruluş Yasası'nın değiştirilmesini zorunlu kılmaktadır..

ODTÜ Özel Kuruluş Yasası'nda yapılacak değişiklikler söz konusu olduğunda, akademik ve idari konular

da yasanın iki ayrı yapı gösterdiği dikkate alınmalıdır. Akademik konularda yasa, 1750 sayılı Üniversiteler Yasası'nın tersine demokratik bir yapı göstermekte, bilimsel araştırmaları ve çalışmaları kolaylaştırıcı hükümlere sahip görünmektedir. Yasanın demokratik niteliğe sahip bu bölümündeki hükümlerin yararı olabileceği göz ardı edilmemelidir.

öğrenci temsilciliği kurumsallaşmalıdır

GALATASARAY LİSESİ ÖĞRENCİLERİ YAYIN ORGANI TAMBUR 4/78 SAYISINDAN ALINMIŞTIR.

1976-1977 ders yılı sonunda seçimleri yapılan Galatasaray Lisesi Öğrenci Temsilciliği, okulumuz öğrencilerinin, gerek okul yaşamı, gerekse öğrenim durumlarıyla ilgili bireysel veya ortak sorunlarının çözümü doğrultusunda çalışmaya başladı. Sorunların sadece çözülmesiyle her şeyin hallolmadığı, sorunun ve çözümünün öneminin öğrenci kitlesi tarafından benimsenmesi ilkesiyle hareket eden Öğrenci Temsilciliği, kısa sürede görev bölümünü tamamlayarak gerekli komisyonları oluşturdu.

Örneklerini en can alıcı sorunların ortaya konuluşu ve çözümünde yaşadığımız gibi Öğrenci Temsilciliği tüm okul öğrenci kitlesinin birliği ve bütünlüğünün gerçekleştirilmesi doğrultusunda kalıcı adımlar attı. Pek çok sınıf biriminde öğrencilerin sorunlarına sahip çıkan temsilciliğin en büyük

kazanımı öğrenci kitlesi tarafından benimsenmesi oldu.

İdare tarafından pek çok kez muhatap alınmış olan örgütün henüz tüzel kişiliğinin tanınmamış olması bazı sorunlar yaratıyor. Resmîleşmenin gerek öğrencilerin kendi aralarındaki, gerekse idare ve öğretmenlerle olan ilişkilerinde uyumu sağlamak doğrultusunda çalışan temsilciliğin temaslarında birtakım engeller doğurduğu açık. Öğrencileri gereğince temsil etme başarısını göstermiş olan örgütün, çalışmalarının daha da verimli olabilmesi için kurumlaştırılması gerekiyor.

Önündeki sorunları çözmek için tüm engelleri aşmak yolunda bütün olanaklarını seferber eden Öğrenci Temsilciliği, kendisini kalıcılaştıracak, kitleyle olan bağlarını ise daha bir pekiştirecek olan resmîleşme için

de aynı yoğunlukta hatta daha özverili çalışmaktan kaçınmıyor. Bu konuda başlatılan ve şu aralarda da sürmekte olan kampanya, 24 Mart 1978 tarihli yönetim kurulu toplantısında alınan karar uyarınca tüm okul kitesine, öğretmenlere ve velilere açık bir toplantıyla son bulacak.

Şimdiden tüm temsilciler bu konuyu sınıflarda açıyor, tartışıyor, kitleyi bu hedefte daha bir bütünleştiriyorlar. Kollar, bu gündem maddesiyle genel kurullarını toplantıya çağırarak temsilcilik dışındaki arkadaşlarını da aktif olarak katkıda bulunmasını sağlıyorlar.

Tüm öğrencilerin sahip çıktığı, idarenin uygulamada tanıdığı Öğrenci Temsilciliği, görünürde bu handikapı da başarıyla geçecek. Ancak unutmamak gerekir ki bu, bizim, öğrencilerin özverili çalışmasıyla mümkün.

Akademik konularla ilgili bölümün tersine, idari mekanizmayla ilgili hükümleri içeren bölüm gerici niteliktedir. İşçi, öğretim üyesi ve öğrencilerin yönetime katılımını engelleyen hükümler bu bölümde yer almakta yönetim üniversite dışı unsurlardan oluşan Mütevelli Heyeti'nin tekeline bırakılmaktadır. Yasanın gerici özünün temelini oluşturan bu bölüm kesinlikle değiştirilmelidir.

Özel Kuruluş Yasası'nın değiştirilmesi doğrultusunda yapılan çeşitli öneriler arasında, ODTÜ Öğretim Üyeleri Derneği'nce hazırlanan tasarı yasa, getirdiği olumlu özellikler ile dikkate değer bir öneridir. Dernek tasarısı üniversitenin temel özelliklerini özerk ve demokratik bir anlayışla korumaya çalışan, buna karşın genel kurullar açısından üniversiteyi, Türkiye'nin diğer üniversitelerini de kapsayacak bir sistem ile bütünleştiren yeni bir yasal düzenlemeyi amaçlamaktadır. Öneri bu yaklaşımla, Türkiye'deki tüm üniversiteleri kapsamasına alan bir "tek tip üniversite" yasanının oluşturulması doğrultusunda önemli bir girişim niteliğindedir.

ODTÜ Özel Kuruluş Yasası'nın değiştirilmesi ile ilgili çeşitli önerilerin tartışılması ve değerlendirilmesi sonucunda üzerinde durulması gereken noktaları şöyle sıralamak mümkündür: Yürürlükteki ODTÜ Yasası'nın özellikle akademik konularda, getirdiği demokratik hükümlerden yararlanılan bununla birlikte ODTÜ'ye diğer tüm üniversitelerle aynı sistem içine alan bir yasa hazırlanmalıdır.

Yeni yasa düzenlemesinin açıklıkları getirmesi gereken diğer bir konu da, yöneticilerin seçimine işbaşına gelmesi ve seçimlerin öğretim üyeleri ve öğrencilerin katkısıyla yapılmasıdır. Üniversiteyi oluşturan üç temel unsurdan biri olan işçilerin ve diğer çalışanların da yönetime katılımı sağlanmalıdır.

ODTÜ'nün gerçekten özerk ve demokratik bir üniversite olabilmesinin ve yeni yasanın bu doğrultuda önemli bir kazanım olabilmesinin güvencesi, işçi öğretim üyesi ve öğrencilerin örgütlü gücü ve dayanışmasıdır.

ORTAÖĞRENİM KURUMLARI TATİLE GİRERKEN

Fethi AÇIL

Değerimizin bu ilk sayısı elinize geçtiğinde tüm orta dereceli okullar yaz tatiline girmiş olacak. Yani bir başka ifadeyle, koskoca bir yılın daha pratik hayatla hiç bir bağı olmayan yaşam gerçeğinden kopuk, dersleri ezberlemekle geçtiğini söyleyebiliriz.

Yaratıcılıktan, araştırmacılıktan kopuk, eğitimin üretim için planlanmadığı bu durum içinde yaşadığımız kapitalist yapının doğal sonucu. Kapitalist düzende eğitim (ki ona öğrenim demek daha yerinde) yalnızca kapitalistlerin tatlı karlarını artırmak için gerekli uzman eleman ihtiyaçlarını karşılanmasına yönelik planlanmaktadır.

Bütün yıl boyunca yoğun bir ezberleme maratonu, kişilerin toplumsal olaylarla, ülke sorunları ile, dış dünya ile bağların oluşumunu engellemeyi, bu gelişmelere karşı kör ve sağır kalmalarını sağlamayı amaçlıyor.

Çünkü burjuvazi, bizleri yalnızca onun gereksinim duyduğu, bilgilerle dolu robotlar haline getirmek istemekte. Bunun dışındaki sorunlarla ilgilenmemizi, olaylar karşısında Neden? Niçin? Nasıl? sorularını sormamızı engellemektedir.

Açtırtıki bizler bu soruları sormaya ve cevaplarını aramaya başlayınca, yani kapitalizm adlı o dev kayanın dibine çomak sokup onu yerinden oynatınca, o kayanın altındaki yılanlar, çıyanlar, kayanın eskisi gibi kalmasında yaşamının zorunluluğunu görenler rahatsız olacaklar ve bizi sokmaya, zehirlemeye çalışacaklardır. Ama bizlerin elindeki en büyük görev o kayanın ve altındakilerinin en geniş yığınlarca bilinmesini sağlamak; bu yığınlar, tüm pislikleri yok etmek ve aydınlık, mutlu yarınların kurulmasındaki mücadeleye katmak olacaktır.

Bizler birimlerimizdeki düzenli çalışmamızda Neden? Niçin? Nasıl? sorularının cevaplarını bulmaya, soruların gerçek nedenlerini birimlerden başlayarak kavramaya çalışmalıyız. Bu çalışmalarda hedef her zaman en geniş katılımın sağlanması olmalıdır. Bizler birimlerimizdeki tüm sorunların çözümü yolundaki mücadelede en önde olmak, birimlerimizdeki herkese bu soruları kavratmak ve içinde yaşadığımız sosyo-ekonomik yapı ile olan bağı göstermek durumunda yız.

Yaz dönemi boyunca grup eğitimleri ve genel seminerler şeklindeki çalışmaları düzenli sürdürmeye, özen göstermek durumundayız. Ama yalnızca bu yeterli değil. Diğer taraftanda bu eğitimler paralelinde kişisel araştırma, inceleme ve okumayı teşvik etmek, böylece yaz dönemini bizler için en akılcı şekilde değerlendirilmesinin sağlanmasına gayret etmeliyiz.

Yaz tatili dünyayı okulların penceresinden seyredenler için mücadelenin de tatile girdiği bir dönem.

Ancak bizler için aynı dönem demokratik eğitim, demokratik lise kavgasında geçmişin değerlendirmesinin yapıldığı, edindiğimiz bilgi ve deneylerin ışığında yeni öğretim yılına hazırlanan bir dönem olacak.

Bu dönem, ideolojik yetersizliğe ve örgütsüzlüğe karşı savaşın daha da yükseldiği bir dönem olmak zorunda.

Kısaca sorunlarımızın ve görevlerimizin bilincinde daha yetkin üyeler ve daha etkin bir örgüt yaratmak için çalışacağız yaz döneminde.

NATO, başta Amerika, İngiltere, Almanya gibi ülkeler olmak üzere kapitalist, emperyalist sistemin çıkarlarını koruyan bir saldırı örgütü. NATO, işçilerin-emekçilerin ve bütün dünyada halkların düşmanı. Barışı tehdit ediyor. Uluslararası işbirliğini engelliyor. NATO'nun ekonomik, politik hedefleri ve askeri amaçları, emperyalizmin gelişme ve yayılmasını hızlandırmak, egemenliğini pekiştirmektedir.

Türkiye'nin NATO'ya girmek için 1947'de attığı adım 1952'de resmen gerçekleşti. Ama Türkiye NATO boyunduruğuna girerken eşit haklara sahip bir üye de olmadı. İlerici ve demokratlar 1950'lerde NATO'ya temelden karşı çıktılar, girilmemesini istediler. NATO'ya karşı çıkan dernekler, yayın organları kapatıldı. Yöneticileri yargılandı. O günden bugüne "NATO'ya hayır" kampanyaları hızlanarak devam etti.

15 Nisan da da GENÇ-ÖNCÜ "NATO'ya Hayır" kampanyasını başlattı. Basın bildirileri yayınlanarak, gençlik için NATO'nun işsizlik, açlık, ölüm, baskı ve yoksulluk olduğu, halkımızın ve gençliğin NATO'dan, ikili anlaşmalardan bir yararı olmadığı belirtildi.

NATO hakkında panel düzenlendi. Yurdun çeşitli yerlerindeki ABD üsleri önünde basın toplantıları düzenlendi. ABD'nin Türkiye'ye uyguladığı silah ambargosunun üslerin işleyişini değiştirmedigi, göstermelik olarak Türk Bayrağı ve yöneticilerin var olduğu belirtildi. Türkiye burjuvazisinin bu üsleri kapatmayacağını, çünkü bunun egemen sınıfların çıkarlarına ters düştüğü açıklandı. ABD üslerinden toprak alındı.

Büyük illerde düzenlenen basın toplantılarında GENÇ-ÖNCÜ,

NATO ve CENTO'dan çıkılmasını, ABD ile yapılan ikili anlaşmaların feshedilmesini,

ABD ve NATO üslerinin kaldırılmasını istedi.

Kampanya bütün yurtda ilgiyle karşılandı. Bazı demokratik kitle örgütlerinde NATO'yu anlatan toplantılar düzenlendi. Bir kısım öğretim kurumlarında "NATO'ya Hayır" forumları yapıldı.

GENÇ-ÖNCÜ, NATO boyunduruğu kırılınca kadar bu konuda mücadele kararlı olduğunu hem örnekledi, hem de gelecek dönemdeki sorumluluk bilincini, örgütlülük disiplini ve coşkusuyla pekiştirdi.

NATO'YA HAYIR KAMPANYASININ ETKİLERİ TÜM YURDU SARDI

NATO' CULAR HESAP VERECEK

15 Nisan günü Ankara Eti sinemasında "yeni sömürgecilik, NATO ve 1961-1971 dönemi anti-emperyalist gençlik hareketleri" adlı bir panel düzenlendi. Kalabalık bir dinleyici topluluğu önünde yapılan panel 1968 yılında 6. filoya karşı düzenlenen eylemler sırasında polis coplarıyla öldürülen TİP üyesi Vedat Demircioğlu'nun anısına bir dakikalık saygı duruşu ile başladı.

Daha sonra ODTÜ İdari İlimler Fakültesi Ekonomi Bölümü Öğretim Üyesi Orhan Kurmuş ve ODTÜ Kamu İdaresi Bölümü Öğretim görevlisi Raşit Kaya, gazeteci ve yazar O. Safet Arolat ve Yavuz Çizmeci söz aldılar. Konuşmacılar ilk bölümde Emperyalizmin Yeni Sömürgecilik politikasının ne olduğunu, ülkemizi nasıl etkilediğini, Türkiye'nin NATO'ya girişinin ardındaki ideolojik ve politik nedenleri, NATO'nun genel işlerliğini anlattılar. İkinci bölümde ise 1961-1971 döneminde yer almış tüm anti-emperyalist nitelikli gençlik olayları, bu olaylardaki doğru ve yanlış yanları açıklandı. Bu konuşmalar 12 mart öncesiyle günümüz arasındaki boşluğun giderilmesi ne önemli katkılar sağladı.

GENÇ ÖNCÜ Genel Yönetim Kurulu üyesi ve İzmir Şube Başkanı Cem Cemil Öztürk 21.Nisan.1978 günü İzmir Çiğli'de kurulu bulunan Nato üssü önünde yapılan basın toplantısı sonrasında gözaltına alındı ve ayın 22'sinde bir gün sonra tutuklandı.

GENÇ ÖNCÜ Genel Yönetim Kurulu, Türkiye'de kurulu bulunan Amerikan ve Nato üslerinden dokuzunun önünde basın toplantıları düzenlenmesi ve üslerden toprak alınmasını kararlaştırmıştı. İzmir Çiğli Nato üssünde yapılan toplantı bu karar uyarınca gerçekleşti. Ayrıca Güney Deniz Saha Komutanlığı önünde yapılan basın toplantısına GENÇ ÖNCÜ İzmir Şubesi dışında 35 sendika ve demokratik kuruluş katıldı. Nato ve Amerikan üslerine karşı tepkiyi dile getiren basın toplantısına katılımın bu denli geniş olması emperyalizme göbeğinden bağmlı olanları ürktü. Toplantıya katılanlar yasal hiç bir gerekçe gösterilmeksizin saatlerce gözaltında tutuldular. GENÇ ÖNCÜ İzmir Şube Başkanı Cem Cemil Öztürk ise "Ulusal Bağımsızlık İçin Nato'ya Hayır" kampanyası bahane edilerek, askeri sırları açıkladığı gerekçeyle göz altına alındı. Cem Cemil Öztürk'ün üzerinde bulunan ve Nato üsleriyle ilgili bilgileri içeren bir döküman bu iddiaya temel alındı. Dökümanda var olan bilgilerin bugün devletin resmi ağzlarından açıklanan ve çeşitli kişilerce yazılan kitaplardan alınan bilgiler olduğu açıkken, 22 Nisan günü mahkeme tutuklama kararı verdi.

İzmir'deki bu anti-demokratik girişime benzer bir girişimde Ordu-Perşembe Nato üssü önünde basın toplantısı düzenlemeye giden GENÇ ÖNCÜ üyeleri üzerinde askeri birlikler tarafından gerçekleştirildi. 24 saat gözaltında tutulan GENÇ ÖNCÜ üyelerinin Perşembe'deki tutuklama istemi daha ilginçti. Fotoğraf çekmek ve üssün "gizli yönlerini" ortaya çıkarmaya çalışmak.

Böylesi düzmece gerekçelerle GENÇ ÖNCÜ'nün yürüttüğü kampanya engellenmeye çalışıldı. Ama başarısız oldu. Engellemeye şu veya bu biçimde katılanlar Amerikan emperyalizminin kuklaları olduklarını açıkça ortaya serdiler.

İşçi ve emekçi sınıflar ve onların yolundan yürüyen gençlik ulusal bağımsızlığımıza karşı olanlardan, NATO'culardan ergeç hesap soracaktır.

Soru: Okulunuzun çözülmesi-
ni istediğiniz sorunları hakkında kısa-
ca bilgi verirmisiniz.

* Sorunlarımızı ana başlıklarıyla
şöyle sıralayabiliriz:

1- Her öğrenciye barajsız ve şart-
sız öğretmenlik hakkının verilmesi.

2- Raporlar devamsızlıktan sayıl-
mamalı,

3- Okulumuz modern bir dil labo-
ratuarına kavuşturulmalı,

4- Ara sınıflarda ve okul bitimin-
den sonra yurt içinde ve dışında
STAJ olanakları sağlanmalıdır,

5- MC döneminde hazırlanan geri-
ci ve çağ dışı yönetmelik ve disiplin
maddeleri yeniden düzenlenmelidir,

6- Dönem sonlarında yapılan ve
direkt dönemi etkileyen final sınav-
larından sonra bir sınav hakkı daha
tanınmalıdır, tek dersten kalan öğ-
rencilere sonsuz sınav hakkı tanınma-
lıdır,

7- Samsun Yabancı Diller Yüksek
Okulunda bulunan anti-demokratik
nitelikteki müdür vekilinin görevden
alınıp, boş bulunan müdürlük maka-
mına ilerici bir müdür atanmalıdır,

BOYKOTTAKİ YAY-KUR

SORU: Bu sorunları çözümlemek
için girişilen eylemler konusunda kı-
saca bilgi verir misiniz?

* Bu sorunlar ve talepler doğrul-
tusunda 3 yıldır çeşitli şekilde giri-
şimlerde bulunulmuştur. Konu basın
yoluyla kamuoyuna, dilekçelerle
Cumhurbaşkanlığı ve başbakanlık
da dahil olmak üzere ilgili tüm yetki-
lilere duyurulmuş olup, ancak tat-
min edici hiç bir cevap alınamamış-
tır. Bu sene başında da aynı girişim-
lerde bulunuldu, ancak sonuç gene
değişmedi. Bu nedenle 20 Mart 1978
tarihinden beri SÜPESİZ BOYKOT'a
başladık ve yetkililerce çözülme-
yen sorunlarımızın ve haklarımızın
bizzat kendimiz savunuculuğunu
yapmaya devam ediyoruz ve bunda
da sonuna kadar kararlı olduğumuzu
tüm kamuoyuna duyuruyoruz.

SORU: Yaptığınız eylemler diğer
illerde bulunan Yabancı Diller Yü-
sek Okulları tarafından desteklendi-
mi?

* Şu anda Yabancı Diller Yüksek
Okullarından Bursa ve Diyarbakır'ın
da Süresiz Boykotta olduklarını bili-
yoruz. Okullarımızın toplam sayısı
onbeş'tir. Boykot yapmayan diğer

okullarda sorunları başka yollarla ve
değişik yöntemlerle dile getirmeyi sa-
vunmakta ancak bu konuda etkin ve
geçerli bir girişimde şu ana kadar bu-
lunmamaktadır. Sosyalizmin mücade-
le alanını üniversite ve yüksek okul
kapıları olarak gören bazı grupçuklar
bu talepler doğrultusunda süresiz
boykota gitmenin okulların kapan-
masına yol açacağı, bunun da dev-
rimci harekete sekte vuracağı kısır
döngüsünü gündeme getirmektedirler.
Öncü güç olarak işçi sınıfını değil de
kendilerini görüp, mücadeleyi de yal-
nızca okul kapılarında faşistlerle ça-
tışmayla belirleyen bu kişilerden
beklediğimiz fazla da bir şey yoktur,

YAY KUR UYGULAMASININ

Siyasal iktidarlardan öteden beri
Üniversite kapılarında yağmayı önlemek
için çeşitli önlemler düşünülmektedir.
1974 yılında CHP-MSP hükümetleri
döneminde uygulamaya okulan Mektupla
Öğretim ve YAY-KUR uygulamaları bu
yönde alınan önlemler olarak değerlendirilebilir.

Mektupla Öğretim ve YAY-KUR çe-
şitli ülkelerde "uzaktan öğretim" ve
"açık öğretim" olarak tanımlanan öğre-
tim birimlerine benzeyen bir şekilde olu-
şturulmaya çalışılmıştır. Bugün sosyalist
ülkelerin de dahil olduğu birçok ülkede
iletişim araçlarının gelişmesiyle öğreti-
min uzaktan belli bir çatı altında olma-
nın sürdürülmesi mümkün hale gelmiştir.

Bu öğretimde belli bir
yaş sınırlılığı gözetilmemekte isteyen
herkes faydalanabilmektedir. Özellikle
sosyalist ülkelerde eğitimin üretim için
olması, mesleki eğitimin esas alınması
"uzaktan öğretim" in ve açık eğitimin
uygulanabilirliğini kolaylaştırmaktadır.
Sosyalist ülkeler böylece eğitim birimle-

lerinden etkin bir şekilde yararlanmakta-
dılar.

Fakat ülkemiz için aynı şeyi söyle-
mek mümkün değildir. Mektupla öğretim
ve YAY-KUR uygulamalarının üniversite
kapılarındaki yağmayı ve bu yağılma-
nın yarattığı hoşnutsuzlukların giderilme-
sini hedef almış olması sonuçta içinden
çıkılamayan birçok aksaklıkları da bera-
berinde getirmiştir. Herşeyden önce eği-
tim düzeninin genel durumu böylesi uy-
gulamaların başarıya ulaşmasını mümkün
kılmamaktadır. Yaşadığımız toplumda
eğitim düzeni egemen sınıfların çıkarına
göre düzenlenmiştir. Eğitim, üretimden
kopuk soyut bilgilerin kafalara doldurul-
ması biçiminde yapılmaktadır. Ülkemiz
burjuvazisi için bundan ötesine ihtiyaç
yoktur. Daha da ötesi yüksek okul ve
üniversitelerden mezun olanların önemli-
ce bir bölümünün bugün işsiz gezmektedir.
Diplomalı işsizler ordusu oluşturulmaya
başlanmıştır. Bu anlamda ülkemiz ege-
men sınıflarının YAY-KUR uygulamasın-
dan hem mesleki ve hem de teknik açı-

dan eleman yetişmesini amaçladıkları
ortaya çıkmaktadır. Zaten YAY-
KUR uygulamalarının 3 yıllık geçmişine
bakacak olursak mesleki teknik kültürel
eğitimin izine pek rastlamak mümkün ol-
mamaktadır. TV ile öğretime başlanan
ilk günde yapılan açık oturumda bir öğ-
retim üyesinin "sizler şanslı öğrencilersi-
niz. Çünkü sizin ana mesleğiniz Türkçü-
lük ya da Türklük mesleği olacaktır" di-
yebilmesi ve YAY-KUR'a ilişkin kitapları
da baştan aşağı faşist propagandanın et-
kili kılınması aslında neyin amaçlandığı
ortaya koymaktadır.

Bununda ötesinde YAY-KUR'da sür-
dürülen eğitimde hem yer ve hem de öğ-
retmen açısından büyük eksiklerle karşı-
laşılmıştır. Birçok dersce öğretmen verile-
memiştir. Laboratuvar eğitimleri yapıla-
mamıştır. Sonuçta ise YAY-KUR uygu-
lamasının kendileri için bir aldatmacadan
başka birşey olmadığını farkeden çoğu
öğrenci ya sınavlara girmemiş ya da ka-
yıtlarını yenilememiştir. Bu durum
YAY-KUR'un açık yüksek öğretim ve

ÖĞRENCİLERİYLE OMUZ OMUZA

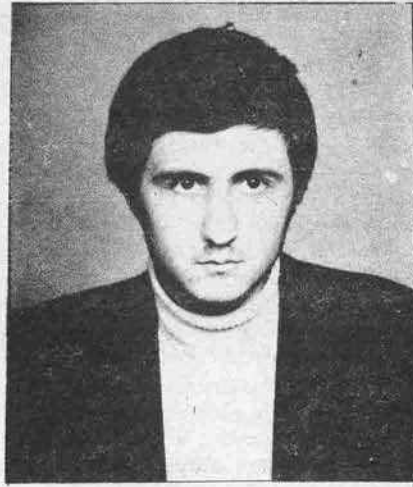
olamaz da. Bu kişiler kendi okullarındaki kitleye, süreç içinde de Sosyalist ve demokrat harekete karşı hesap vereceklerdir, vermek zorundadırlar. Tarih bunu böyle söyler.

Biz, Samsun Yabancı Diller Yüksek Okulu öğrencileri olarak bu haklı davada ve işçi sınıfımızın siyasal iktidar mücadelesinden kopuk olmayan bu mücadelemizde ve bunun böyle olduğunu kabul eden, mücadeleye kararlı, diğer okulları ve ilerici, demokrat, yurtsever halkımızı da desteklemeye çağırıyoruz. Bu mücadelemize sekte vuran dar grupçu akımlar işçi sınıfının mücadelesini saptıran tüm görüşlerini teşhir edilmesi gerektiğini belirtiyoruz.

BURSA YABANCI DİLLER YÜKSEK OKULU BOYKUT KOMİTESİ TEMSİLCİSİ GÜLTEKİN UYSAL DA BİZE ŞUNLARI ANLATTI

Okulumuzun ikinci yılında (1976-77 yılı) tüm öğrencilerden imza toplayıp M.E. Bakanlığı, Başbakanlığa, Örgün Yüksek Öğ. Dairesi

Başkanlığına gönderdik. Sonuç alınmayınca 4 günlük uyarı boykotu ve aradan 2 ay geçmesine rağmen yine hiç bir sonuç alınamaması üzerine süresiz boykota başladık. Boykotumuz 50 gün sürdü. Gericici, faşist karması MC iktidarının hiç bir sorunumuza eğilmediği ve okulu kapatmayı düşündüğünü sezdik ve boykotu bıraktık. 1977-78 öğretim yılına girdiği-

mizde MC hükümeti gider ayak elimizden öğretmenlik hakkını da aldı. 12 Ocak 1978 tarihinde Müdürün faşistlerin getirmiş olduğu şebekeleri kabul etmesi ve yukarıda belirttiğimiz Akademik-Demokratik isteklerimizin yerine getirilmesi için boykot kararı aldık. Faşist okul müdürünün hazırlamış olduğu çeşitli oyunlar (Okula atılmış asılsız bomba ihbarı yapmak, okul bahçesinde ölü bulunduğunu öylemek gibi) boşa çıkarıldı. Boykot süresince iki defa M.E. Bakanına çıkıldı. Gerek mahalli basın, gerekse diğer basınla ilişki kurularak kamuoyu yaratıldı. Bursa valisi, Bursa M.E. Müdürüyle görüşmeler yapıldı. Sorunlarımız kendilerine iletildi. Öğrenci velileriyle birçok kez toplantı yapılarak haklı isteklerimiz kendilerine iletildi. Demokratik Üniversiteden ne anladığımızı velilerimize anlattık.

III-) Biz yaptığımız eylemlerde şu nu göz önünde bulundurduk. Her okul kendi başına yaptığı eylemlerde başarılı olamayacağı, Türkiye'deki Y.D.Y. Okullarının aynı eylem platformunda birleşmesiyle bu eylemlerin başarıya ulaşacağını ve sonuç getireceğinin bilincindeydik. Bu eylem birliğini sağlamak için mücadele ettik. İlk olarak 1976-77 öğretim yılında 12 Y.D.Y. Okulu temsilcileri Ankara'da ortak eylem saptamak amacıyla toplandık. Ankara yabancı diller yüksek okulundan yedi kişilik bir komite oluşturuldu. Bu komitenin görevi diğer okullarla ilişki kurmak, alınan kararları basına yansıtmak, toplantılardan önce toplantı yerini saptamaktır. Daha sonraki toplantılarda şunları gözledik. Toplantılar okul sorunlarını tartışmak değil, siyasi forum şeklinde geçiyordu. Böyle olmasına rağmen bizlerin dayatması sonucu okullarda Akademik-Demokratik haklar doğrultusunda eylemler saptanabiliyordu. Fakat komitede Dev-Genç "siyasetinden olan kişilerin bulunması ve kendi ideolojilerini ön plana çıkarmaları Akademik-Demokratik isteklerimizi saptırıyordu. (yeni seçildiler) Somut örneğini son yapılan toplantıda gördük. Ankara'da 20 Nisan 1978 tarihinde (Komitede alınan karar gereğince) yasal yürüyüş yapılacağı bütün okullara duyuruldu. Okullar anılan tarihte (20 Nisan 1978) Ankara'da toplandıklarında kendilerine yürüyüş için izin alınmadığını söylediler. Bakanlığın işgal edilmesi önerildi. Biz bu eyleme katılmadık.

GETİRDİKLERİ

mektupla öğretim kısımlarında çarpıcı olarak gözlemlenmektedir. Açık yüksek öğretimde 1975-76 yılında başarı oranı ortalama %4 olmuş, 32.601 kişinin ancak 1090'ı ikinci sınıfa geçebilmiş 21058'i kaydını sildirmiştir. Bu rakamlar YAY-KUR uygulamalarından ne öğrencilerin ne de uygulamayı düzenleyenlerin pek birşey beklemediklerinin kanıtıdır.

YAY-KUR'un birimlerinden olan ve Örgün Yüksek Öğrenim olarak adlandırılan kesimde de tam bir kargaşalık sürmektedir. Gerçi bu kesimde başarı ve ve kayıt yenileme oranı diğerlerine nazaran daha fazladır ama genel programsızlık ve neyin amaçlandığının belli olmaması bu okulların işlevliğini tam bir başıbozukluğa itmiştir.

Son zamanlarda bu durum öğrenciler arasında tepki doğmasına yol açmıştır. Statülerinin belirlenmesi ders Programlarının yeniden düzenlenmesi gibi birçok sorunları var olan Örgün Yüksek Okulları öğrencileri birçok yerde

boykota gitmişlerdir.

Görüldüğü üzere bu kısa bilgiler bile YAY-KUR sorununun nedenli programsız gayri ciddi olarak ele alındığını, bu haliyle bir aldatmacadan başka bir anlam taşımadığını göstermektedir. YAY-KUR uygulamasının temelini teşkil eden "Öğretimde Teknolojinin, kitle araçlarının kullanılmasına evet ama, üniversite kapılarında yığılmayı ortadan kaldırmayı amaçlayan bir programsız uygulamaya hayır. Yarın Sosyalist Türkiye'sinde kurulacak olan eğitim düzeyinde "açık öğretim", "uzaktan öğretim" olanakları kullanılacaktır. Ama bugünden yapılması gereken şey ülkemizde bulunan tüm üniversite, yüksek okul ve bu arada YAY-KUR'un da içine gireceği tek tip bir üniversite yasasının çıkarılması için çalışmaktır. Bu yasa çerçevesinde gerçekleştirilecek olan tek tip üniversite modeli içinde "açık öğretim" ve "uzaktan eğitim" gerekli yerini alacak ve bugünden çok daha ileri düzeyde başarı sağlanacaktır.

"GENÇLİĞİN YOLU İŞÇİ SINIFININ POLİTİK HAREKETİNİN YOLUDUR"

Serhat BAYSAN

Günümüz dünyası iki temel dünya sisteminin yani kapitalist sistemle sosyalist sistem arasındaki temel çelişkinin belirleyiciliğinde ilerlemektedir. Bu gelişim doğal olarak sosyalizmden ve ilerici güçlerden yana olmakta ve her an dünya ilerici güçleri yeni kazanımlar elde etmektedirler.

Dünyadaki bu temel çelişki, sömürüye dayalı toplumlarda da iki temel sınıfın varlığıyla kendisini belirlemektedir. Kapitalist sisteme bağlı ülkelerde işçi ve burjuva sınıfları arasındaki temel ve belirleyici olan uzlaşmaz çelişki yani emek sermaye çelişkisi diğer tüm toplumsal sınıf ve kesimlerin de yerini belirlemekte, gelişen tüm olayları etkisinde oluşturmaktadır.

Emek cephesinde işçi sınıfının yanında doğal bağlaşıklık olarak yer alan köylülük ve diğer emekçi kesimler, başını işçi sınıfının çektiği bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin içinde sömürüye karşı çıkmakta ve sınıfsız bir toplumun kurulması için uğraşmaktadırlar. Ancak tüm bu birliktelikler, mücadeleler işçi sınıfının 'kendiliğinden sınıf' olma durumundankurtulup, 'kendisi için sınıf' olma durumuna gelmesiyle başarılabilmekte, gerçekleştirilmektedir. Kendisi için sınıf olma bilincine erişme ve giderek gelişimlere daha hakim duruma gelebilme için ise en üst örgütlenme biçimi olarak nitelendirilen politik örgütler me ön koşuldur.

İşçi sınıfının üç temel mücadelesi olarak sayabildiğimiz ekonomik, ideolojik ve politik mücadeleden belirleyici olanı politik mücadele ve bunu yetkinleştirecek olanlarda ekonomik ve ideolojik mücadelelerdir. Doğal olarak politik bir mücadeleye yaslanmadan, politik mücadelenin yönlendirmeleri olmadan tutarlı bir ekonomik mücadelenin varlığından söz edilemeyeceği açıktır. Hele belirli bir politik hedef olmadan verileceği düşün-

len ideolojik mücadele de entellektüel eylemden öteye gidemeyecektir.

Yine sınıflı toplumların bir başka gerçeği de tüm örgütlenmelerin şu yada bu ölçüde sınıfsal nitelik taşımaları zorunluluğudur. Şu yada bu alanı, şu ya da bu çalışmalar çerçevesinde örgütlemeye kalkan her hareket sınıfsal öz taşımak zorunluluğuyla karşı karşıyadır.

Bu zorunluluk doğaldır ki gençlik örgütlenmesinde de kendisini göstermektedir. Gençlik örgütleri -ki burada anladığımız işçi, köylü, öğrenci gençlerin ortaklaşa örgütlendikleri, mücadele verdikleri örgütlerdir, amaçları gereği, çalışma biçimleri gereği sınıfsaldırlar. Sınıfsal olmak zorundadırlar. Bu işçi, köylü, öğrenci gençlerin birlikte örgütlendikleri örgütler dışında kalan ve gençlerin belirli kesimlerinin ekonomik, akademik amaçlarla toplandıkları veya sportif, kültürel, sanatsal amaçlarla birleştikleri örgütler de sınıfsal nitelik taşımaktadır.

Bu sınıfsal nitelikteki gençlik örgütlerinin yollarını belirlemede örgütlenme hedeflerini çizmekte, yaygınlaşmalarını sağlamaktadır. Ve gerçekte de dünya yüzünde çeşitli ülkelerde, çeşitli dönemler için yapılacak küçük araştırmalar bile bu gerçekleri sergileyecektir.

Sınıfsal örgüt olma ilkesinin yanında gençlik örgütlerinin diğer ilkeleri nelerdir? En kalın çizgileriyle bu ilkeler işçi sınıfının örgütlü hareketiyle aynı platform üzerinde olmak, gençler için sosyalizm okulu olmak, sınıf örgütü olma niteliğinden kaynaklanan bir zorunlulukla işçi ve emekçi gençleri örgütlemeye ağırlık vermek, yığınsallığı sağlamak, gençlerin bulunduğu her alanda örgütlenmeyi hedeflemiş olmak, iç işleyişte demokratik merkezîyetçi işleyiş yetkinleşerek uygulamak, örgütsel bağımsızlığa sıkı sıkı sahip olmak, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde tüm demokratik, ileri-

ci hareketlere önderlik etmek, birleşik eylemi gerçekleştirmek.

Kısa kısa geçilerek belirlenen tüm bu ilkeler de gösterme'tedir ki gençlik örgütünün sınıfsal nitelik taşıması soyut ve sözde kalan bir kavram da değildir. Temel ilkelerin her birisinden de ortaya çıktığı gibi bu sınıfsallık, yani işçi sınıfı yanında mücadele eder olmak ancak işçi sınıfının en üst örgütlenme ve mücadele biçimi olan politik örgütlenmesinin yolunu izlemekle olasıdır.

Gençlik örgütleri için vazgeçilemez temel özellikler olarak belirlenen yukardaki ilkelerin hepsinde belirli bir bütün içinde ele alınarak incelenebilir. Bu bütün, hareketin genelde izlediği yoldur. Bu yol ise işçi sınıfının politik hareketinin yoludur. Gençler için sosyalizm okulu olmak eğer genel entelektüel bilgileri ulaştırmaktan öteye geçecekse ki diğeri sosyalist eğitim olarak ele alınamaz, örgüt, bilimsel sosyalist harekete yani partiye ve onun açıklayıcı yönlendirmesine zorunludur. Eğer sınıf niteliğine uyarak örgütlenecekse, bu gençleri somut istemleri doğrultusunda örgütleyerek mücadeleye sokacaksa örgüt partinin ülkeye genel bakışını, ülke için çözümlemelerini göz önüne almak zorundadır. Örgüt partinin örgütlenme açılımına bakmak zorundadır. Yığınsallığı sağlamayı hedefliyorsa ve bu yığınsallığı sayı ile özdeş tutmuyorsa ki yapamayan örgüt kendisine ne isim verirse versin gençlerin sınıf örgütü olamayacaktır, partinin ülke düzeyinde ki örgütlenmesinden destek almak durumundadır. Örgüt içi işleyişi demokratik merkezîyetçi ilkelerle sağlamayı amaçlamışsa, eleştiri özeleştiriyi en geniş kapsamlarıyla ele alıyorsa, yani örgütlenmesini sağlam bir temele dayamak ve hiç bir zaman içteki çatlamalara, boşalmalara olanak vermemek istiyorsa, örgüt, bilimsel sosyalizmin demokratik merkezîyetçilik için getirdiği yorumları bilmek zo-

rundadır, yani partinin sesine kulak vermek zorundadır. Ve nihayet gençlik örgütü burjuvaziye karşı bağımsızlığını korumayı hedefliyorsa, kendine yeterliliği hedefliyorsa, yani kısaca 'örgüt' olmak istiyorsa politik hareketin, kitle örgütlerinin bağımsızlığı hakkındaki duyarlılığını anlamak zorundadır.

Ancak tüm bunların olabilmesidebir kaç günün, ayın ve hatta yılın sorunu değildir. Gençlik örgütlenmesi de tıpkı işçi sınıfının politik hareketi gibi belirli bir kalıcılığa muhtaçtır. Bugün için Türkiye'de çok derinlemesine, kalıcı bir geçmiş olmaması gençlik örgütlenmesinin önünde duran en büyük sorunlardan biridir. Ancak tüm olumsuzluklarına karşın gençlik örgütlenmesi geçmişteki tüm olumlu çıkışların derslerini miras olarak alacak ve bu derslerden hareketle bundan sonrası için kalıcılığı olan bir örgütlenme oluşturacaktır.

Tüm bu yaklaşımlar doğaldır ki bilimsel sosyalizmin temel ilkelerinden kaynaklanmaktadır. Giriş bölümünde dar bir yerde olabildiğince açıklanmaya çalışılan işçi sınıfının temel mücadeleleri ve çağımızın temel çözümlemelerinden kaynaklanmaktadır.

Bilimsel sosyalizmin temel ilkelerinden kalkılarak gençlik örgütlenmesinin temellerine ulaşıldığında görülen yukarıda da aktarıldığı gibi işçi sınıfının yan, yedek gücü olma görevinin gençlik örgütlerinin vazgeçilmez görevi olduğudur.

İşçi ve emekçi sınıfların sosyalizme ulaşmak için öncü motor güçleri Partisi önderliğinde verdikleri mücadele içinde gençlik en ön safta, en özverili biçimde yerini almak göreviyle karşı karşıyadır. Bu görevini de örgütü aracılığıyla ve "yolumuz işçi sınıfının politik hareketinin yoludur" ilkesini her an daha yaygın biçimde yaşama geçirerek başarabileceklerdir.

Bütün bunlardan sonra:

- 7 Ocak • Mustafa Kılıç, Hasan Kılıç, Hasan Abit adlı ÜOD üyeleri Malatya'da bağış vermediği için Kasım Erem ve Ersoy Küçük'ü ağır yaralama suçuyla tutuklandılar.
- 17 Ocak • Ahmet Aytaç ve Behçet Misnari'yi öldürdüğü saptanan ÜOD üyesi İ.Hakkı Uysal tutuklandı • Yakup Sinek'i silahla yaralamaktan Yeşiltepe ÜOD üyesi üç kişi tutuklandı.
- 19 Ocak • Kahramanmaraş'da bomba yaparken yaralanan ve tutuklanan ÜOD üyesi Mustafa Kahraman hastanede öldü.
- 20 Ocak • İstanbul, Bursa, İzmir ÜOD Başkanları çeşitli saldırılardan tutuklandı.
- 23 Ocak • Adnan Zenger, Adnan Zindoruk ve Mustafa Kuloğlu adlı ÜOD üyeleri ilericiler olarak saptanan Adnan Önkü'ü öldürdükleri için Aydın'da tutuklandılar. Adnan Zenger öldürme, diğerleri de yardım suçunu kabul etti.
- 24 Ocak • Kars Valisi M. Kemal Şenol, ilericiler öğretmen Talat Temel'i ÜOD üyelerinden Mehmet Yolcu ve Muharrem Özercan'ın öldürdüğünü açıkladı.
- 27 Ocak • ÜOD Gaziantep Şubesi Başkanı Micaz Abuoğlu kentte 25 Ocak'da olan olaylarda silah kullandığı için tutuklandı.
- 29 Ocak • ÜOD Van Şube Başkanı Rıza Yarımbaşmaz silah taşımaktan tutuklandı.
- 30 Ocak • ÜOD Hatay Şube Başkanı Güngör Maraş silah taşımaktan tutuklandı.
- 4 Şubat • İbrahim Bozkurt'u öldüren ÜOD üyesi Kemal İşse yakalandı.
- 8 Şubat • ÜOD Pınarhisar Şube Başkanı İbrahim Güleriyüz ateş etmekten tutuklandı.
- 9 Şubat • Çivril'de ÜOD üyeleri Bahattin Akdoğan ve Erhan Akınca kahveye ateş etmekten tutuklandı.
- 15 Şubat • Sıhhiye ÜOD'sinde yapılan aramada suç aletleri ve öldürülmesi tasarlanan ilericilerin listesi bulundu, 15 ÜOD'li tutuklandı. • Karabağlar ÜOD'sinde ki aramada da dernek üyesi Ekrem Coşkun silah bulundurduğu için tutuklandı. • ÜOD üyeleri Zihni Açıba ve Nihat Uluslu işkence ettikten sonra birini öldürdükleri Kıbrıslı öğrencilerden diğerince kesin olarak tanındı. • ÜOD eski 2. Başkanı Mehmet Gül tutuklandı.
- 28 Şubat • Himmetdede'de silahlı eğitim yapan 9 ÜOD üyesi tutuklandı. • Cemal Buyutimur adlı MHP'li öğretmen Cahit Elçi'yi öldürmek ve banka soymaktan tutuklandı.
- 9 Mart • Emin Küçükkuşç'ı öldüren ÜOD üyesi Abbas Korkmaz ve Abdullah Erköse tutuklandı.
- 11 Mart • Malatya'da iki kişiyi öldüren ÜOD üyesi Ali İhsan Tektaş tutuklanmış, Zeynel Mertoğlu hakkında gıyabi tutuklama kararı alınmıştır.
- 15 Mart • ÜOD Havran Şube Başkanı M.Emin Yenice ve Hüseyin Yenice 3 kişiyi yaralamaktan tutuklanmıştır. • Yapılan aramalarda ÜOD üyesi İbrahim Çelebi ve Mehmet Özçelebi silah bulundurmaktan yakalanmıştır.
- 16 Mart • ÜOD üyesi İhsan Lav ve Celal Taşdemir kız kaçıran yakalandı.
- 26 Mart • Ulukışla Belediye Başkanını öldüren 2 ÜOD'li tutuklandı. • K.Maraş'da kahve bombalarken yakalanan ÜOD'li konuşursam öldürülürüm dedi.
- 29 Mart • G.Antep E. Enst. Md. Yr. Mehmet İslam'ı öldüren ve üzerlerinde tabancayla yakalanan ÜOD Şubesi 2. Başkanı Fevzi Koçoğlu ve üyeler Eşref Savaş, Mustafa Altınbaş Ejder Karadeniz tutuklandılar.
- 31 Mart • Ankara Em. Md. polis memuru Orhan Karamanoğlu'nu vuran Osman Yılmazcan'ın ÜOD Genel Merkezince görevlendirildiği açıklandı.
- 2 Nisan • ÜOD üyesi Mustafa Çökelek ilericiler bir öğrenciyi öldürmekten 20 yıl cezaya çarptırıldı.
- 8 Nisan • Zafer Boz'u öldürmekten sanık ÜOD üyesi Adnan Demirci ve İsmail Kener tutuklandı.
- 19 Nisan • İçişleri Bakanı kendi örgütlerini bombalamakla görevlendirilen ÜOD ve MHP'ilerin ele geçtiğini iki illegal örgüt ortaya çıktığını açıkladı. . . . .

HALA MI DELİL YOK?

GENÇLİK

Bugün ülkemizde verilmekte olan demokrasi mücadelesinin güncel hedeflerinden birisi de, yurt düzeyinde örgütlenmiş bulunan tüm legal ve illegal faşist örgütlerin açığa çıkartılarak kapatılması. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokratik güçler bunu ertelenemez bir görev olarak benimsiyor ve bu uğurda mücadeleyi sürdürüyor.

Bir süre önce bu dayatımların sonucu olarak etkilenen hükümet, Ankara Valiliği aracılığı ile, faşist örgütlerin en önemlilerinden olan Ülkü Ocakları için kapatma talebi ile savcılığa başvurdu.

İstanbul'da 1 Mayıs alanında coşkuyla kutlanan 1 Mayıs bayramının etrafında koparılan gürültü arasında 3 Mayıs tarihinde Ankara 1. Asliye Mahkemesi'nin verdiği karar kamuoyuna tam olarak yansımada. Alınmış kararın doğurduğu ve ilerde doğuracağı sakıncalar üzerinde durulmadı.

Ankara valiliği 27 Nisan 1978 tarihinde, Ülkü Ocakları hakkında 18 Temmuz 1977'de açılmış bulunan bir davanın ara kararı olarak bu derneğin kapatılmasını istemişti. Bu kamuoyunun desteklediği bir başvuru olduğu için gerekçelerinin niteliği fazla tartışma konusu olmadı.

Ülkü Ocaklı katillerin tüm yurttaki sürdürdükleri terör ülkeyi bir kan gölüne çevirmişken, eli kanlı faşistlerin işledikleri cinayetlerin bir bölümü belgelenmiş ve katiller suçlarını itiraf etmişken, bütün bunlar gözardı edildi.

Ankara valiliği birçok somut gerekçe dururken, ülkü ocaklarının kapatılması için bula bula ağırlığını MHP bildirilerini bulundurmamak, arap harfleri ile pano hazırlamak, illegal kitaplık kurmak, dernekte yatıp kalkmak ve dernek niteliğini kaybetmek gibi hukuken "zayıf" gerekçelerin oluşturduğu bir dosya ile başvuruda bulundu.

Gelişmeler, işin hukuksal yönden ne kadar hafife alındığını gösteriyor.

FAŞİST ÇETELERİ BERAAT ETTİRMEYECEK

Ancak asıl önemli olan başvurunun politik yönü. Ülkü Ocaklarının kapatılması demokrasi güçlerinin atacakları çok önemli bir adımı oluşturacak ve elde edilecek ileri mevzilere ulaşmakta bir basamak olarak kullanılacaktı. Demokratik güçler açısından olayın önemi burada. Faşistler açısından ise alınan karar bir "zafer" niteliğinde. Faşistler şimdiye kadar yaptıklarından hukuken de olsa belirli anlamda aklanmış (!) oldular. Bunun sonucu olarak da , tüm yurttaki faşist terör, azgınlığını ve cüretini artırarak sürüyor.

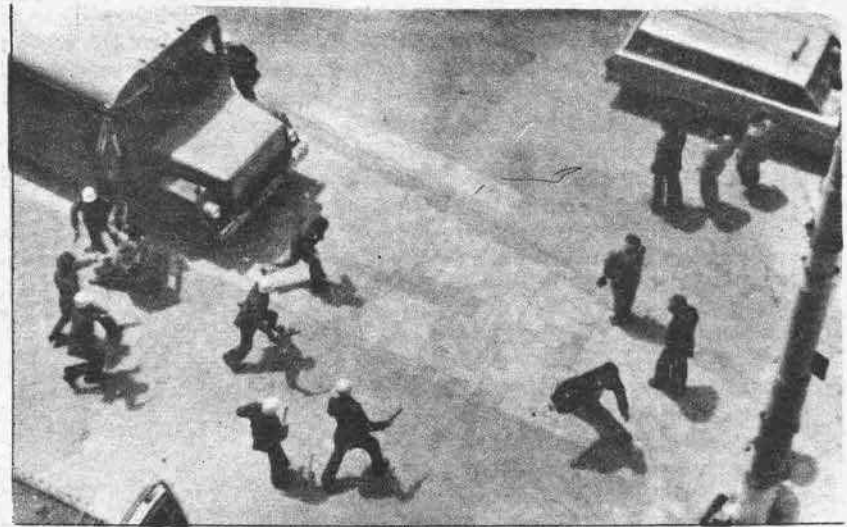
Politik önemi bu kadar büyük olan bir davanın hakimî üzerinde de kısaca durmakta yarar var. "Cezacı Osman" namıyla tanınan Osman Balvək'in ilericilere olan tavrını TİP'îlerin ve ODTÜ'lülerin çeşitli davalarında takındığı tutumdan anlamak mümkün. Cezacı Osman bu davalarda ipe sapa gelmez gerekçelerle en yüksek cezaları vermeyi görev edinmiş bir kişi. Ayrıca Mihaliççık'da görevli iken MHP'li Gün Sazak ile içtikleri suyun da haddi hesabı yok.

Böyle bir hakimînin bakacağı davanın sonucu CHP İktidarının kimin değirmenine su taşıdığını belgelemesi yönünden ilginç.... CHP hükümetinin ve onun işbaşına getirdiği kadroların faşizme karşı mücadelede ne denli savruk, ne denli tutarsız olduğunu örneklemesi bakımından ibret verici....

- Faşist örgütler üzerine ciddi olarak gidilmezken, Ankara ve yurtdun birçok yerinde ilerici-demokrat örgütlerin kapatılmasıyla sonuçlanan baskılara uğraması, demokratik güçlerin üzerinde uzun uzun durmalarını gerektiren diğer bir olgu.

Tüm bu olumsuzluklara ve tutarsızlıklara karşın, örgütlü geçliğin, sadece Ülkü Ocakları değil MHP ve diğer tüm legal, illegal faşist örgütlenmelerin kapatılması için verdikleri mücadele sürecektir.

Gençlik faşist çeteleri beraat ettirmeyecek!....

22 MAYIS 1978 — ANKARA: "Türkiye'li hakimler"e ithaf olunur.

ÖĞRENCİ ÖRGÜTLERİNDE

Bugünlerde çoğunlukla Ankara ve İstanbul'da olmak üzere öğrenci örgütlerinin kongreleri yapılıyor. "Birim örgütler" diye nitelendirilen bu öğrenci kuruluşlarının kongreleri hakkında Ankara ve İstanbul'dan iki arkadaşımızla kongrelerin oluş biçimlerini, öğrencilerin kongrelere olan ilgisizliğinin nedenlerini, örgütlerin gerçek işlevlerine kavuşturulması için yapılması gerekenleri tartıştık.

Tartışmaya katılan arkadaşlarımız, Ankaradan GENÇ ÖNCÜ Şube Sekreteri ve ODTÜ İFÖD Yönetim Kurulu üyesi Cihan Yiğın, İstanbul'dan GENÇ ÖNCÜ Şube Örgütlenme Sekreteri ve çeşitli dönemler öğrenci örgütlerinde yöneticilik yapmış olan Zeki Tombak.

Cihan Yiğın ve Zeki Tombak arkadaşlarımızın aşağıda aktardıklarından da anlaşıldığı gibi çoğu sorunlar ve sonuçlar ortak. Çözümse iki arkadaşımızın da birleştiği gibi yolunu işçi sınıfının yoluyla bir tutan, politik örgütlenmenin yönlendiriciliğinde yürüten gençlik örgütlenmesinin daha derinlere kök salması.

GENÇ ÖNCÜ - Tartışmaya ayrı ayrı kentlerinizdeki öğrenci eylemlerini anlatarak başlarsak sanırım yararlı olacak. Cihan arkadaş, Ankara'daki durumu kısaca özetlemen mümkün mü?

Cihan Yiğın - Soruna geçmeden önce sanırım bir noktayı belirlemek yarar var. Türkiye'nin içinde bulunduğu ortamda gerek burjuva basınında, gerekse kamuoyunun genişçe bir kesiminde 'öğrenci olayları eşittir anarşik olay' kanısı yaygınlaşıyor. Bu kanının yaygınlaşmasında burjuvazinin çabaları kadar göşist grupçukların kullandıkları yöntemlerin de önemli payı var.

Kanımca bu noktanın altının çizilmesiyle epey sorun netleşiyor. Bir kere öğrenci eylemlerinde giderek netleşme hakim olmaya başladı. Bu eylemler göşist ve maocu grupçukların alabildiğine sorumsuz atı koşturdukları biçimden çıkmaya başlıyorlar. Bu eylemleri yönetir durumda bulunan göşist grupçuklar bile artık doğru yöntemlere göz kapayamaz hale geldiler. Ancak gene de bunlar tam anlamıyla hesaplı, planlı eylemlerdir denemez.

Ankara'da bu genel değerlendirmenin en güzel örneklerinin görüldüğü bir il. Eylemler genellikle, faşist saldırı ve cinayetlere cevap niteliğinde gösteriler, forumlar ve toplantılarla, belirli olaylara ilişkin anma toplantıları ile sınırlı. Bir zamanların tek eylem biçimi olan boykotlar ise giderek yapılmamaya başlandı, unutuldu.

Zeki Tombak - Cihan arkadaşın genelde söylediklerine eklenecek bir şey yok. İstanbul'un işçi sınıfının yoğun olduğu bir kent olmasından dolayı burjuvazinin duyarlı olması, kenti, belirli ölçüde daha politik kılıyor. Burjuvazinin ilerici tüm hareketleri yalnız öğrenci eylemi gibi göstermek veya onunla özdeş kılma çabası öğrenci eylemlerini günlük olay haline sokuyor. Genel olarak zorlanan, abartılan günlük eylemler, yapıları gereği bazı gençlik örgütlerini sahip olarak buluyor. Bu göşist nitelikli örgütlerin öğrencilerin akademik, demokratik hakları konusunda söyleyecek fazla birşeyleri de yok. Ya da bakışları çarpıtılmış, ters çevrilmiş ilkel karmaşası. Ama yine de kuşku yokki öğrenciler içinde azımsanmayacak bir etkiye sahipler. Bunun nedenini Türkiye'de işçi sınıfı hareketinin nesnel ve tarihsel koşullarında ve bir adım

atarak da politik hareketin durumunda bulabiliriz. Altmışlara kadar olan bu boşluk öğrenci örgütlenmesinde de eksiklik yaratmıştır. Kalıcı geleneği olmayan, gerçek anlamda örgütlenmenin olmadığı bu gençlik alanında kısa bir süre daha bunun böyle gideceği gözüküyor. Bunun beraberinde de geniş öğrenci gençlik yığınları bu yanlış eylemlerden dolayı ya sorunlara, olaylara dışardan bakmakta ya da yanlış örgütlenmelerde enerjileri heba edilmektedir. Ama Cihan arkadaşın yargısına katılmamak mümkün değil. Durum önemli ölçüde değişiyor.

GENÇ ÖNCÜ - Anlattıklarınızın devamı doğal olarak başka bir sorunda cevabı oldu. Tüm yanlışlıklara karşın, bu yanlışları yapanlar halen azımsanmayacak bir etkiye sahipler, ancak çok yeni de olsa belirli değişimler gözlemlenmekte.

Cihan Yiğın - Ama bütün bunların yanısıra göşist hareketin Türkiye'de gelişimini ve özellikle 12 Mart sonrası ortamda gelişen olayları da ihmal etmemek gerekiyor.

GENÇ ÖNCÜ - Elbette. Yalnızca bu sorunu, ki gerçekte çözümlemele-

SEÇİMLER YAPILIRKEN

rimizde önemli yardımı dokunacaktır, bir diğer tartışma konusu yapmayı tasarlamaktayız. Yeniden tartışmamızı sürdürürsek, deminki yanıtlarınızın sonucu bu tür örgütlerin genel olarak geniş öğrenci yığınlarını kucaklamadığı, örneğin beş on binlik bir birimden ikiyüz, üçyüz kişinin ilgilendiği örgütler oldukları sonucu çıkmakta. Oysa ki yine bilinen bir durum, öğrencilerin kuramsal olduğu kadar pratikte de ileriye açık yapılarının bulunması. Türkiye'de de tüm faşist tirmanışa rağmen geniş öğrenci kitleleri anti-faşist nitelikte. Ve bu nitelikleri okullarına yapılan saldırıda, provakasyonda durağanlıktan çıkıp aktif eylem biçimine de dönüşüyor. Bütün bunlara karşın örgütlerin kaderlerinin bir kaç yüz kişinin elinde olmasını nasıl yorumluyorsunuz.

Cihan Yiğın - Öğrencilerin politikleşmesini, somut hedeflere yönelik mücadeleye aktif bir biçimde katılmasını engelleyen bir ortamda öğrenci hareketinin gelişmesini ve öğrenci örgütlerinin etkinliğinin artmasını beklememek gerek. Öğrenci derneklerinin genel kurulları, bu örgütlerin geçmiş dönemlerde yaptıklarının ve

yapamadıklarının, gelecek dönemde yapılması gerekenlerin, eksiklerin, yanlışların ve öğrenci hareketinin gelişmesi için nelerin yapılması gerektiğinin konuşulması, tartışılması gereken yerlerdir. Ancak, şimdiye dek bu doğrultuda gerçekleşmiş bir tek genel kurul bile söz konusu değildir, Ankara'da. Genel Kurullar genellikle siyasi ayrılıkların ön plana çıkarıldığı, grupların birbirini alabildiğine ideolojik bombardımana tabi tuttuğu yerler olarak kaldığı sürece öğrenciler bu toplantılara gönüllü, bilinçli ve yığınsal olarak katılamazlar.

GENÇ ÖNCÜ - Cihan arkadaşın söylediklerine eklenecek bir şey yok sanırım. Şimdi Zeki arkadaşımızdan, İstanbul'daki öğrenci örgütlerinin genel yapıları hakkında somut bilgiler vermesini isteyelim. Böylece yukarıda anlatılanlar örnek düzeyinde de tamamlanmış olur.

Zeki Tombak - Birim dernekleri sorunu bilinen özellikleri taşıyor. Okullardaki derneklerin büyük bölümü ya naylon, ya da faşistlerin elindeki işsiz dernekler. Böyle olmayan dernekler de kendi içlerinde değişik özellikler gösteriyor. Şöyle ki, bunlar ya bir okula yönelik çeşitli "siyasi görüşlerin" kurduğu bir kaç dernek veya ortak kurulan ancak yönetimdekilerce tekke haline getirilen yalnız kendilerinin gittiği sözde okul dernekleri görünümünde. Derneklerdeki seçimlere katılımdan, okul temsilciliklerinde de sağlanamayan çoğunluktan bunları gözlemek olanaklı. Önemli değişiklik doğru örgütlenmelerin doğru ilkelere ürünü olabilir. Bu değişiklikler çabalarımızla yakın bir gelecekte olası gözüküyor.

GENÇ ÖNCÜ - Tüm bunlardan ortaya çıkan sonuç, diğer Demokra-

tik Kitle Örgütlerinde yaşanan dar boğazın, bir diğer biçimi ile öğrenci örgütlerinde de yaşanması. Bu durumun aşılması, öğrenci yığınlarının mücadeleye örgütlü olarak katılmasının sağlanması ve bunun kalıcı olması sizce nelere bağlı?

Cihan Yiğın - Öğrenci örgütlerinin de, diğer demokratik kitle örgütlerinin içinde bulunduğu dar boğazda bulundukları doğru bir tespit. Bu durumdan kurtulmanın yolu işçi sınıfının politik hareketinin öğrenci hareketine yaklaşımının öğrenci yığınları içinde daha geniş taraftar kazanması olacaktır. İşçi sınıfının politik hareketinin yolundan yürüyen gençlik örgütü, daha henüz çok yeni olmasına karşın bu görevi başaracak güçtedir. GENÇ ÖNCÜ'nün bu yolda ilk görevi öğrenci hareketinin görev ve hedeflerini geniş yığınlara kavratmak, bu yığınları hedefleri ve sonuçları somut olarak saptanmış mücadele içine sokmaya çalışmak olmalıdır.

Zeki Tombak - Bir kez daha tekrarlayalım. Bunların başarılması içtenlik ve doğru ilkelere, somut sorunlara yaklaşımda birlikten, bu konuda basit hesapların dışındaki dürüstlükten, doğru hedefler doğrultusundaki örgütlenmeden örgütlü kitlesele mücadeleden, mücadelenin ürününü kitlelerin somut olarak görebilmesinden geçiyor. Bunları ısrarla savunacağız. Zor, fakat bu onurlu görevi başaracağız.

GENÇ ÖNCÜ - Tartışma için teşekkürler. Kısaca son noktayı vurgularsak; tüm ilerici, demokrat, sosyalist gençliğe büyük görevlerin düştüğü bir döneme giriyoruz. Sanırım bu yolda en büyük görev de sosyalist ve sosyalizme inançlı gençlerin örgütlenmesine yani GENÇ ÖNCÜ'ye düşüyor.

fabrikalardan, tarlalardan,

GENÇ ÖNCÜ ölen işçilerin yakınlarıyla görüştü:

MADEN "KAZALARI" NE İLK TİR, NE DE SON OLACAKTIR

Ömer DEMİRYUMRUK
Zonguldak'tan bildiriyor

Ereğli Kömür İşletmesine bağlı Kireçli Ocağında, grizu patlaması sonucu 16'sı olay yerinde, biri de hastanede olmak üzere toplam 17 kişi öldü. Olaydan sonra burjuva iktidarlarının adeti yerine getirildi; Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal Kireçli Ocağına gittiler, incelemelerde bulundular (!)

GENÇ ÖNCÜ Muhabiri Zonguldak'ta işçilerle ve ölenlerin yakınlarıyla konuştu.

Admin yazılmasını istemeyen bir işçi:

GENÇ ÖNCÜ: Çalıştığımız ocakta gerekli önlemler alınmış mıydı?

İŞÇİ: Çalıştığımız Kireçli ocağı bölgenin en ilkel ocaklarından birisidir. Daha evvelki senelerde bir su basması ve bir grizu patlaması olmuştu. Bu vakalarda toplam 14 arkadaşımızı kaybettik. Bu kazalardan sonra işverene çeşitli vesilelerle bu kazala-

rın nedenlerini anlattık ama değişen bir durum olmadı. Kireçli ocağında bir mühendis bile yoktur. Mühendisler Kandilli'den burasını yönetiyorlar. Yeterli sayıda nezaretçimiz bile yok. Emniyetin sağlanması için yeterli derecede malzeme bile verilmiyor. Bu koşullarda Kireçli'de kaza olmasına değil, olmamasına şaşmak gerekiyor.

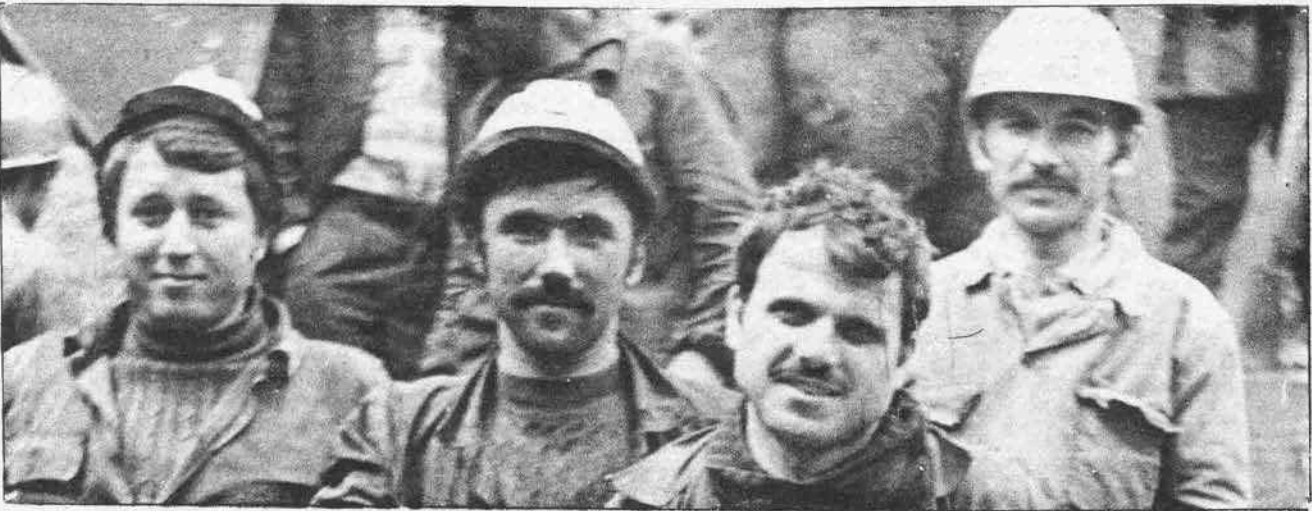
GENÇ ÖNCÜ: Patlama sonrası gerekli çalışmalar yapıldı mı?

İŞÇİ: Olay saat 13.15'te oldu. Kurtarma ekipleri olaydan 3 saat sonra olay yerine geldiler. Hatta Kandilli bölgesinde kurtarma ekipleri olmadığı için Kozlu bölgesinden getirttiler. Kurtarma ekipleri eğer olay anında orada olsalardı en az 3 arkadaşımız kurtulurdu Çünkü bu arkadaşlarımızın yüzlerinde ve vücutlarında ufak bir yara izi yoktu. Bunlar kurtarma çalışmaları anında başlamadığı için ölüme terkedildiler.

NOT: Tabii havanın grip çıktığı havalandırma deliği çok ufaktı. Normal havalandırma yapılmıyordu. Olay sırasında elektrikler kesilmişti, ve ocağa suni hava bile gelmiyordu.

GENÇ ÖNCÜ: Sık sık meydana gelen bu patlamaların ve iş kazalarının (iş cinayetlerinin) asıl sorumlusu kimdir?

İŞÇİ: Ocaklarda meydana gelen olaylar kaza olmaktan çıkmıştır. Bunlar iş kazaları değil, iş cinayetleridir. Zonguldak Havzasında her yıl ortalama 80 işçi arkadaşımız ölüyor. Bu ölümlerin asıl sorumlusu işçiyi daha fazla üretime zorlayan kapitalist düzendir. İşçinin can güvenliğini ve sağlığını hiçe sayan devlettir. Bu anlayışla devleti yöneten yöneticilerdir. Daha sonra ise işçileri yukarıda saydığımız nedenlerle çalışmaya zorlayan işverendir. İşçilerin haklarını savunmakla görevli olan sendikaya da söyleyeceklerimiz var. Sendika yöneticileri ocaklardaki durumu bildikleri

**ÇOK SÖZLER EDİLDİ ONLARA VE ONLAR İÇİN
ZİNCİRLERİNDEN BAŞKA KAYBEDECEK ŞEYLERİ YOKTUR DENİLDİ**

meydanlardan, okullardan

halde iş cinayetlerinin önlenmesi için işverene herhangi bir baskı yapmadı şimdiye kadar. Bu durum bile onların nasıl işbirlikçi olduklarını ve sarı yüzlerini gösteren en büyük kanıttır.

● Ölen işçilerden Mustafa Pulat'ın annesi ile konuşma:

GENÇ ÖNCÜ: Adınız?

: Nusret Fırat.

GENÇ ÖNCÜ: Oğlunuzun aldığı para geçimini sağlamaya yetiyor muydu?

FIRAT: Nereye yetecek, iki tane çocuğu var, karısı ve kendisiyle birlikte 4 kişi oluyorlar, yeter mi oğlum?

GENÇ ÖNCÜ: Bildiğim kadarıyla ocakta çalışan, köyde oturan işçiler gruplu çalışıyorlar, sizin oğlunuz da böyle mi çalışıyordu?

FIRAT: İş bulursa çalışıyordu, iş bulamazsa çalışmıyordu.

GENÇ ÖNCÜ: Ölümünden sonra işverence veya başka bir kuruluşça size para yardımı yapıldı mı?

FIRAT: Öldükten sonra mı?

GENÇ ÖNCÜ: Öldükten sonra.

FIRAT: Geçen gün gelmişler, herhalde 5-10 kuruş vermişler, ne kadar verdiklerini bilmiyorum. Memur tanımamış galiba, bildiğim bu kadar.

GENÇ ÖNCÜ: Bir de ölen işçilerin tazminatlarını almak için avukat tutulması sorunu var. Ama Bakan, televizyonda açıklama yapmış, ölen iş-

çilerin aileleri mağdur kalmayın diye devlet yardım yapacaktı, bu işle yakından ilgileniyormuş. Avukat tutulmasına gerek olmadığını söylemiş, bu konuda herhangi bir girişim oldu mu?

FIRAT: Öyle bir şey yok, öyle bir şey bilmiyorum.

GENÇ ÖNCÜ: Oğullarınız aldığı para geçiminizi sağlamaya yetiyor muydu?

FIRAT: Yetmese de idare ediyorduk.

GENÇ ÖNCÜ: Oğullarınızın ölümünden sonra EKI işverence veya diğer sendikadan başka kuruluşlarca size herhangi bir yardım yapıldı mı?

FIRAT: Galiba yapacaklar, aylık bağladılar, ayın 28'inde aylık verecekler bir tanesinde para yok, bir dilim ekmek yok, el elde baş başta yok, beni sokaklarda koydular elim koynumda, ağlamak yok....

GENÇ ÖNCÜ: Enerji Bakanı açıklama yaptı, "ölen işçilerin ailelerine tazminatları hemen verilecek, mağdur bırakılmayacak" dedi. Hükümetin bu konudaki girişimiyle ilgili size herhangi bir haber geldi mi?

FIRAT: Hiç bir şey yapmadılar, yalnız sizin gibi iki takım geldi güya Bakan geldi, hiçbir şey yapmadı, bilmiyorum.

GENÇ ÖNCÜ: Oğullarınızın ölümünün sorumlusu kimdir?

FIRAT: Oğlumun ölümünün sorumlusunu bilmiyorum, aklım başım da değil.

● İki oğlunu kaybeden Mehmet Akbulut ile konuşma:

GENÇ ÖNCÜ: İki oğlunuzu kaybettiniz, oğullarınız aldığı paralar geçimlerini sağlıyor muydu?

AKBULUT: İdare etmiyordu, Çocukları vardı.

GENÇ ÖNCÜ: Kaç çocuğu var iki oğlunun?

AKBULUT: İki oğlumun, ikişer oğlu vardı, yani 4 çocuk vardı.

GENÇ ÖNCÜ: Ölümünden sonra, EKI işverence ya da diğer kuruluşlarca size para yardımı yapıldı mı?

AKBULUT: Sendikadan yapmışlar, sonra sigortalı denildi.

GENÇ ÖNCÜ: Sayın Enerji Bakanının televizyonda bir açıklaması oldu, bilmem izlediniz mi?

AKBULUT: Ben bilmiyorum.

GENÇ ÖNCÜ: Ölen işçilerin ailelerinin mağdur bırakılmaması için girişimde bulunulacaktı, bu yolda bir şey yapıldı mı?

AKBULUT: Ben onu bilmiyorum, onu ancak arkadaşlar bilir.

Teybe alıyorsunuz, önce onun nedenlerini anlayalım.

GENÇ ÖNCÜ: Yazma zor oluyor, başka yere verilmeyecek, yalnız GENÇ ÖNCÜ adlı aylık bir dergiye yazmak için alıyorum.

AKBULUT: Bu konuşmaları her yere alıyorsunuz, bu sorduğunuz kişinin iki çocuğu var, sormamın nedeni bu.

GENÇ ÖNCÜ: Kan parası ölen işçilere ödeniyor, bununla avukat tutmak gerekiyor mu? Birkaç aileyle konuştum, verilen kan parası 100 bin liraysa yüzde 40'ını avukat alıyormuş yani bu paranın 40 bin lirasını. Enerji Bakanı ise yaptığı açıklamada ölen işçilerin ailesi mağdur bırakılmayacak hemen tazminatları ödenecek, araya hiçbir aracı konulmayacak dedi bu yollu bir girişim oldu mu?

AKBULUT: Bu yollu girişimler henüz olmadı. Önceki gün Ankara'dan bir heyet gelmiş bizden fotoğraf istediler, verdik. Oradaki arkadaşlara derhal maaşa bağladıklarını söylediler, bunun için arkadaşların bazılarına kağıtlar verdiler. Kan parasından ellerine para geçmiş değil.

fabrikalardan, tarlalardan,

GENÇ ÖNCÜ: Kıdem tazminatlarının hesaplanması belirli bir zaman alıyor. Fakat diğer ülkelerde örneğin Avrupa'da ve başka ülkelerde şunu yapıyorlar: Diyelim ki işçi 300 bin lira kıdem tazminatı alacak. Bu 300 bin liranın bir kısmı diyelim ki 50 bin lirası avans olarak veriliyor. Devletin bu yolda bir girişimi oldu mu?

AKBULUT: Devletin bu yolda bir girişimi yoktur, tek birmemur da gelmiş değildir.

● **ŞABAN ÇAKIRGÖZ**

GENÇ ÖNCÜ: Babası mı oluyorsunuz?

ÇAKIRGÖZ: Evet,

GENÇ ÖNCÜ: Oğlunuzun aldığı para ailenizin geçimine yetiyor muydu?

ÇAKIRGÖZ: Çalışırken mi?

GENÇ ÖNCÜ: Çalışırken veya bütün sene boyunca, yalnızca çalışırken değil.

ÇAKIRGÖZ: Çavuş olması nedeniyle çocuklarına bakabiliyordu, onlara bir gelecek verebiliyordu, yetiyordu.

GENÇ ÖNCÜ: Ölümünden sonra EKi işverenince veya diğer kuruluşlarca, (sendika, sigorta) herhangi bir yardım geldi mi?

ÇAKIRGÖZ: İki yerden para yardımı yapıldı, 1500 TL. sigortadan, 3500 TL. de başka yerden.

GENÇ ÖNCÜ: Bu paralar ne parası?

ÇAKIRGÖZ: Çok az bir para, çocuğumuza yetmez

GENÇ ÖNCÜ: Kan parasından başka bir para var, diğer ailelerle konuşurken duydum, ama bunun için avukat tutmak gerekiyor diyorlar.

ÇAKIRGÖZ: Biz hiç bir yere avukat tutmadık, bakanın sözüne göre durumumuz hareket etmektir.

GENÇ ÖNCÜ: Bakan ne diyordu?

ÇAKIRGÖZ: Bakan, "avukat tutmaya gerek yok, paranızı bir an önce vereceğiz" dedi.

GENÇ ÖNCÜ: Bugüne kadar devlet tarafından böyle bir girişim oldu mu?

ÇAKIRGÖZ: Bir mektup geldi, "hiçbir yere başvurmayınız, size paranız bir an önce verilecek" dedi, başka birşey bilmiyoruz.

meydanlardan, okullardan

GENÇ ÖNCÜ: Kaza nasıl oldu anlatmışsınız?

ÇAKIRGÖZ: Eski işlerde çalıştık biz, ama şimdiki durumu bilmiyoruz. Saat biri on geçiyordu, biz yemek yemeye çıktık, olay daha olmamıştı, elektrikler kesildiği zaman biz bacadan ayak başa çıktık, hava yoluna, temiz havaya, oradan telefon ettik, elektrik mi kesildi, yoksa kompresör mü bozuldu, onu öğrenmek için. O anda bize elektriklerin kesildiğini söylediler. Elektrik kesilmesi 10-15 dakika sürdü, sonra tekrar ocak çalışmaya başladı. Çalışmadığı sürece grizu olabiliyordu. Bu defa elektrik geldiği zaman barutçu arkadaş panoya gidiyordu. Biz o anda yemek yiyorduk. İki arkadaş panoya doğru ilerlediler, ben de o sırada şef

muavini ile kömür dolan yerde duruyordum. O anda birden patlama oldu. Bu kadarını biliyorum, gerisini bilmiyorum.

GENÇ ÖNCÜ: Çalışma koşullarının düzeltilmesi için ve gerekli önlemlerin alınması için daha önce bir talebiniz oldu mu? Olduysa sonuçta bir değişiklik oldu mu?

ÇAKIRGÖZ: O gün zaten bölüm mühendisimiz gelmişti ocağıma. Çalışma normaldi. Daha önce böyle bir işle karşılaşmadık. Ocağımız talimat bakımında da iyiydi. Zaten ocağın bitmesine bir ay kalmıştı.

GENÇ ÖNCÜ: Patlama sonrası kurtarma çalışmaları gerekli şekilde yürütüldü mü?

ÇAKIRGÖZ: Yürütüldü.

GENÇ ÖNCÜ: Şöyle sorayım: Benim bildiğim kadarıyla Kireçlikte

kurtarma ekibi yok, ne kadar zaman sonra geldi, hemen geldi mi?

ÇAKIRGÖZ: Yarım saat sonra geldi.

GENÇ ÖNCÜ: Zonguldak'ta genellikle maden ocaklarındaki kazalarda yılda 80 kişi ölüyor. Ki ben bunlara kaza demiyorum, cinayettir bunlar. Bu patlamaların ve sık sık kazaların olmasının nedeni nedir? Neden olur? Bir örnek vereyim 'Avrupa'da bu tür haberlere rastlayamıyoruz. Böyle ocaklarda sık sık grizu patlamalarının olduğunu ölümlerin olduğunu duymuyoruz. Ama Zonguldak'ta istatistiklerin gösterdiğine göre ortalama 80 kişi ocaklarda ölüyor. Bunların nedeni nedir?

ÇAKIRGÖZ: Zamanında gerekli önlemler alınmıyor.

GENÇ ÖNCÜ: Sağol arkadaşım...

İŞ KAZALARI MI İŞ CİNAYETLERİ Mİ?

Geçtiğimiz Nisan ayı içerisinde, Zonguldak'taki Ereğli Kömür İşletmesine bağlı Kireçli Ocağındaki GRİZU PATLAMASI sonunda 17 işçi öldü. Olay üzerine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ile Çalışma Bakanı patlamanın olduğu Kireçli ocağına gittiler. Hükümetin konuyla "ilgili" bakanları ocakta yaptıkları araştırmalar sonunda dramatik bir tavırla açıklamalarda bulundular... Olay "korkunç"tu... "fevkalade üzücüydü" ... ölen işçilerin ailelerine "tazminat" ödenecekti. Açıklamalardan sonra TV kameramanları zaten "yorgun olan" bakanları daha fazla rahatsız etmemek için lambalarını söndürdüler ve malzemelerini toplayarak Ankara'nın yolunu tuttular. O gece TV izleyicileri "şu Ecevit hükümeti bakanlarının ne kadar insancıl olduğunu, yüzlerinden nasıl üzüntülü olduklarının anlaşıldığını" konuşular. Bakanlar da huzur-u kalp ile geri döndüler. Öyle ya, üzüntülerini belli

etmişler, "gerekli incelemelerde bulunmuşlar" ve tazminatların ödeneceklerini açıklamışlardı! Sonra 17 maden kömürü işçisinin cenazeleri kaldırıldı... Tazminatları ödenmiş olarak!

17 işçinin ölümüyle son bulan patlamanın bu iş kolunda ilk "kaza" olmadığı eldeki istatistiklerden bilinmektedir. Yalnızca Zonguldak yöresinde ve yalnızca Grizu patlamasından ölenlerin sayısı 1942'den bu yana 285'i buldu. Kireçli ocağında gene GRİZU PATLAMASINDAN ölenlerin sayısı geçen yıl 65, bu yılın ilk ayı içinde 31 kişi idi. Görüldüğü gibi, "kazalar" sonunda ölenlerin sayısı küçük ve bölgesel nitelik taşımamakta; tersine belli nedenler sonunda ortaya çıkan yapısal bir olayın göstergesi olma durumundadır.

Sorunun temelleri ekonomik ve toplumsaldır. Çünkü kapitalist düzende üretimin amacı kârdır. Ve burjuvazi kârını azaltabilecek her türlü

etkeni ortadan kaldırmaya ya da kârını azaltma yönündeki etkileri asgariye indirmeye çalışır. Bunun içindir ki, senede ölebilecek onlarca işçi için daha mükemmel (ve DAHA MASRAFLI) önlemler almaya yanaşmaz. Türkiye'de işçi sayısı bu kadar çok iken masrafa girmeye, hem de "gereksiz masraf"a girmeye ne gerek var?!

Kuşkusuz düzen böyle diye, burjuvazi böyle düşünüyor diye, işçi sınıfı işleri oluruna bırakacak değildir. Bırakmamaktadır da! İş güvenliğinin sağlanması için, daha iyi koşullarda üretim yapılabilmesi için, yaşamının yarısına bile varmamışken "kazaya ve kadere kurban" gitmemek için ve daha da önemlisi, daha çok kâr için insanların bir araç gibi görüldüğü kapitalizm yerine, sömürünün ortadan kalktığı, üretimin amacının insan olduğu ve bu nedenle de "iş kazası" kavramının unutulacağı sosyalist bir Türkiye için mücadelesini sürdürmektedir.

kitle örgütlerinden haberler

KİTLE ÖRGÜTLERİNDE AŞILACAK OLAN "DARBOĞAZ"

Kongreler örgütlerin işlerliğinin, gelişmesinin güzel bir anlatımı, açılımıdır. Kongrelerde, kitle örgütlerinin işleyiş biçimi olan demokratik merkeziyetçilik en üst aşamasında yaşama geçmekte, örgütün gelecek dönemi için çalışma biçimleri saptanmakta, kısaca örgüt kongreden daha güçlü daha 'örgütlü' çıkmaktadır. Ancak bu genel ilke ülkemiz kitle örgütlerinin çoğunda uygulanmaktan uzaktır. Kongreler, yöneticiler ve üyelerce 'seçim'ler olarak nitelendirilmekte ve bu yapı öylesine yansımaktadır ki üyelerin çoğu kongrelere sadece iki kez uğramaktadır. Divan ve yeni kurul seçimlerinde.

Örgütler içinde var olan 'siyasi çizgi'ler içinse kongreler adeta ülke seçimleri olarak görülmektedir. Bir türlü politik bir hareket olamamanın etkisiyle tüm sağ ve 'sol' sapmalar kitle örgütlerine yüklenmekte, onları ele geçirmeye çalışmakta ve eğer geçirirlerse kendianlayışlarınc'a 'parti' gibi çalıştırmaktadırlar. Ve bu anlayışın kongrelere yaklaşımıysa genel seçimlerin oynanacağı biçiminde olmaktadır.

Bu değerlendirmeler son TÖB-DER İstanbul şube kongresinde bir kez daha doğrulanmıştır. Bilindiği gibi TÖB-DER İstanbul Şube kongresinde divan seçimleri sırasında olaylar çıkmış kongre, divan seçimi yapıldıktan sonra olaylar durmadığı için ertelenmiştir. Divan seçiminin kaybedilmesini hazmedemeyen grupların çıkardığı bu olaylar kitle örgütlerinin nereye sürüklenmek istendiğinin açık bir göstergesidir. Kongreye gelen üyelerin yarısı olaylar sırasında salonu terketmişlerdir. Dar grupçu hesaplar peşinde koşmanın, "seçimi alırsam ben alırım, yoksa bu iş biter" anlayışının asıl tahribatı örgüt içinde yaptığı bu olayda bir kez daha kanıtlanmıştır. TÖB-DER İstanbul şube kongresinin düşündürdüğü bir diğer noktada, kongre tartışmalarının öğretmelerin boyutlarını aşması ve öğrencileride işin içine katmış olmasıdır. Kongrede öğretmenlerle öğrenciler, öğrencilerle öğrenciler çatışmışlar, olaya taraf olmayan öğrenci örgütleri bu çatışmada karşı karşıya gelmişlerdir. Böylesi gelişmelerin TÖB-DER'e verdiği zararlar yanında gençlik örgütlerinin karşılıklı ilişkileri planındada olumsuzlukları ortaya çıkardığı gözlenmektedir. Kongre seçimlerinde sorun "örgütün yönetimini ele geçirmek için her yol mübahdır" mantığı içinde ele alınamaz. Böylesi anlayışlara ve daha da önemlisi farklı nitelikteki örgütleri karşı karşıya getiren anlayışlara son verilmelidir.

"GREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKA"

Memurların kitle örgütü Tüm-Der kuruluşundan bu yana eylemlerinde hedef olarak koyduğu "Grevli toplu sözleşmeli sendika" hakkı için mücadelelerin sonuçlanımlak yolunda önemli adımlar atıyor. Tüm-Der'inaçtığı son kampanya bunun somut bir göstergesi. Kampanya boyunca düzenlenen panel ve toplantıların yanı sıra yoğun bir afişleme ve bildiri dağıtımı gerçekleştirildi. 19 Mayıs'ta Tüm-Der Genel Başkanı Erhan Tezgör bir basın toplantısı düzenleyerek "Grevli Toplu Sözleşmeli Sendika" hakkının alınması hedefleyen imza kampanyasının onbinlere ulaştığını ve bir süre sonra toplanan imzaların TBMM dilekçe komisyonuna verileceğini açıkladı.

Bütün bu gelişmelere rağmen iş başındaki hükümetin soruna eğildiğini belirten hiçbir girişimi yok. Seçim kampanyaları sırasında memurlara sendika hakkını tanımayacaklarını söyleyenler şimdi hiç seslerini çıkarmıyorlar. Bu gelişim sahte umutlara bel bağlamış olanları şaşırtıyor. Ama işçi ve emekçilerin kendi haklarını ancak kendi mücadeleleri

sonucunda alınacağını bilenler için bir şaşkınlık yok.

Memurların Tüm-Der öncülüğünde yürüttükleri onurlu mücadele sonuçlarını er geç verecektir.

Zafer "grevli toplu sözleşmeli sendika" ve politik hakları için savaşan Tüm-Der'li memurların olacaktır.

Zafer "örgütlü birleşik gücün" olacaktır.

kitle örgütlerinden haberler

Türk Barışseverler Cemiyetinin Basına Tebliği :

14/7/1950 tarihinde, Avukat, Mühürir, Doçent, Mimar, Ressam, Haykeltıraş gibi münevverlerin teğebbüfî ile kurulan «TÜRK BARİŞSEVERLER CEMİYETİ» nin gayesi ana nizamnamesinde ifade edildiği gibi: «Demokratik yönde gelişmeye ve terakki yolunda ilerlemeye çalışan memleketimizin geleceği bakımından gereklî bir barışın idamı hayatî bir zaruretittir.

«İşvil halka karşı kitle halinde imha silahlarının kullanılacağı bu harpte bütün milletler gibi, Türk Milletinin de bu silahların kanun dışı edilmesini istemesi en acil bir dâ vadır.

«Türk Barışseverler Cemiyeti'nin gayesi, Türk halkının bu barış ihtiyacına tercüman olarak geçefî ve sağlam bir ba rışın kurulması için kanunlarımızın gerekvesi içinde gerek li faaliyet ve neşriyatta bulunmak ve bütün demokratik da valarda olduğu gibi, en hayati bir ehemmiyeti alan barış dâ vasında da halkımızın iradesini belirtecek her türlü kanunî teğebbüsiye girişmektir.»

İşte, bu gaye ile kurulan Cemiyetimiz, çalışmaların ilk adımı, matbuatımızın kendisine destek olmasını, mem leketin bu hayati dâvanı bakımından, ilzumu iddetmektedir.

Dünyayı bir üçüncü cihan harbinin karanlık üşümâlleri' sarıldığı bugünlerde bütün insanlıkta beraber mâilletinin de en büyük dileği şüphesiz ki böyle bir facianın mutlak surette önlenmesidir.

Barışsever Türk milletinin bu dileğini bütün dünyaya duyurmak bakımından gazetesimizin yapacağı büyük his metler vardır. Gazetesimizin bu hizmeti en geniş ölçüde yerine getirmeye çalışacaklarını ve «Türk Barışseverler Ce miyeti» nin çalışmalarını destekleyeceklerini umuyoruz.

Saygılarımla
GENEL SEKRETER

1950 yılının 12 Mayıs'ında kuru lup 13 Haziran'ında; Nato'ya giriş çalışmalarını tamamlayan ve Kore' ye asker gönderen hükümet tarafın dan kapatılan "Türk Barışseverler Cemiyeti" ikinci dünya savaşı erte sinde emperyalist güçlerce körükle nen ve yükseltilen soğuk savaşın Türkiye'deki yansımalarıyla mücadele etmek amacıyla kurulmuştu. Bu ça ba altında uluslararası alanda güçle nen barış mücadelesinin Türkiye'de de başlatılması, örgütlü biçime ge tirilmesiydi.

1950 de "Stokholm Barış Çağrısı" gereğince dünya çapında başlatı lan kampanyaya milyonlarca insan katılmış, soğuk savaş ve bu anlam da emperyalizm geri adımlarına atma ya başlamıştı. Bu başarıda artık bir dünya sistemi biçimine gelen sosya lizmin katkısı büyüktü. Dünyanın her yanında üçüncü bir dünya sava şına karşı tepkiler yoğunlaşıyor, bu savaşın insanlığa, ölüm, yoksulluk, yıkımdan başka bir şey getirmeye ceği inancı yaygınlaşıyordu. İşte böylesine, barış güçlerinin yararına olan bir ortamda Türkiye'de de Ba rış Derneği kuruldu.

Ancak emperyalizm attığı geri adımları kapatmak ve üstünlüğünü sürdürmek amaçındaydı. Kore halkı

DÜNYA BARIŞI İÇİN MÜCADELE SÜRÜYOR

nın başlattığı bağımsızlık ve sosya lizm mücadelesini kanla boğmak iç in savaşı tüm kendisine bağımlı ül keleri de katarak yaygınlaştırıyor du. İşte Türkiye, 1950 yılında der nek kuruluşunun 11. gününde Kore ye asker göndermeye başladı. Bu karar hükümetçe TBMM'ne danışıl madan, -gerçekte danışıl da so nuç değişmiyecekti- aniden alınan bir kararla gerçekleştirildi. Barış Derneği bu karara karşı, yükseltlen şovenist duygulara ve anti-komüniz me karşı TBMM ne telgraf çekerek, çok sayıda bildiriler dağıtarak ola yı protesto etti, geri çekilmesini istedi, konuyu halka açıklığıyla an latarak muhalefetin yükselmesini sağladı.

Bildirinin dağıtımından hemen sonra tüm dernek kurucuları, üyele ri polisçe toplandı, askeri mahke mece mahkum edildi. Ancak, gerek derneğin kapatılması gerekse ku ruclarının mahkumiyeti hükümetçe istenilen sessizlikte ve çabuklukta

gerçekleştirilemedi. Bu bir anlamda Türkiye'de yükselen demokratik toplumsal muhalefetin de başarısıydı. "Barış için mücadele biçimsel olarak durmuştu, ama özünde sürüyordu, çünkü barış için mücadele anti-emperyalist ve anti-faşist mü cadelenin, bağımsızlık ve demokra si mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır. Ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşları dünya barışı ile çelişmez, tersine, birbirini tamamlar. Dünya barışının korunması için emperyalizmin yenilmesi ve geriletilmesi şarttır. Faşizmin de, anti-emperyalist, anti-faşist mücadele dünyada olduğu gibi ülkemizde de yaygınla şarak, derinleşerek güçlenerek sürüyor. Bununla beraber, bağımsızlık, demokrasi sosyalizm mücadelesi bütününün bir kolu olarak barış için mücadeleyi de ayrıca örgütlemek ve geliştirmek zamanı gelmiştir." (Türk Barışseverler Cemiyeti Başkanı Behice Boran'ın Çark Ba şak dergisinin 14. sayısının soruları na verdiği yanıtlardan)

Hür Gençlik

HÜR BİR TAHSİL, HAKIKİ BİR HÜRRİYET, DEVAMLİ BİR SULH İÇİN..

YIL: 1 — SAYI: 16

5 AGUSTOS 1950

FIAT: 20 KURUŞ

Gençliği Barış Mücadelesine Çağırıyoruz!

İçindekiler:

- * Halk Talebe Hareketleri
- * İYTGÖ'nün kuruluşu
- * Dünya Gençliği Barışa davetiyor
- * HUS'nun ikinci kongresi
- * Masum Halkın kurtuluşu
- * Fransız işçilerinin hüsrup - lerine indiflon darbe
- * Ameri kan talebeleri 2. Dünya Kongresine katılmıyor
- * WAY'nin mahiyeti
- * Hu - kuk Fakültesinde yücürmek k - ter tatbik ediliyor

Çocukları emekçi halk - ların sömürülmesinde ve sefaletinde olan emperyalistler, halk yığınlarının kurtuluş mücadelesini boğmak ve mevcudiyetlerini mîhafaza edebilmek için yeni bir dünya harbi çıkartmağa uğraşıyorlar. Bunun için bütün memleketlerdeki ajanlarını se ferber ettirler. Masum insan - ları kitle halinde yok ede.let Atom bombasıyla tehditler savuruyorlar. Sömürge ve ya ri sömürgelerdeki kurtuluş hareketlerini kanla bçğmıca çahşıyorlar. Çıkartmayı ta -

dünya gençliğiyle barış

KOMSOMOL YENİ AŞAMADA

LENİN KOMSOMOL'UN ÖNCÜLERİYLE KONUŞUYOR

Geçtiğimiz Nisan ayının 28'inde SSCB Leninist Komünist Gençlik Birliği'nin (Komsomol) 18. Kongresi çalışmalarını tamamladı. Örgütün 4 yıllık çalışmalarının değerlendirildiği ve yeni görevlerin belirlendiği Kongreye Sovyetler Birliği Komünist Partisi ve Devlet Yöneticileri eski Komsomol üyeleri yüzden fazla ülkeden çağrılı konuklarla sayıları beşbini bulan kongre delegesi katıldı.

Kongrede bir konuşma yapan SBKP Merkez Komitesi Birinci Sekreteri Leonid Brejnev Sovyetlerin iç ve dış politikasının genel özelliklerine değinerek Partinin Komsomoldan beklediği yeni görevleri sıraladı. Dış politikayla ilgili bölümün ağırlık

noktasını nütron bombasının üretimine karşı mücadele, silahlanmanın durdurulması yolunda atılan adımlar ve savaş tehlikesini azaltılması için barış için devamlı mücadele perspektifi oluşturuyordu. SBKP Genel Sekreteri gençlere gelecekte özgün emeğe dayanan savaşı bir dünya sunmak için uğraştıklarını belirtti. Ulusal ekonominin geliştirilmesinde Komsomol'un daima en büyük yardımcı olarak kabul edildiğini ekleyen Brejnev gençlerden kırsal bölgelerde teknolojinin geliştirilmesi ve tarımsal standartların yükseltilmesi için çalışma beklediklerini söyledi.

Kongreye, SBKP Merkez Komitesiince yollanan mesajda da Komso-

mol'un henüz kutlanan 60. yılının gençlerce toplumsal çalışmalarda ve eğitimde gerçekleştirilen yeni yeni başarılarla onurlandırılacağına inanıldığı açıklandı.

Komsomol Merkez Komitesi Birinci Sekreteri Boris Pastuhov'un sunduğu rapordaysa SBKP 25. Kongresinin aldığı kararların ve yeni anayasanın sosyalist düzenin 60 yılda elde ettiği kazanımları sağlama bağladığı ve bu durumun Komsomol'un politik, yapıcı, ahlaki otoritesini yükselttiği görüşü yer almaktaydı.

Gençlerin eğitimi, boş zamanlarının değerlendirilmesi, gençliğin tüm gereksinimlerinin karşılanması, toplumsal çalışmaların daha yüksek katılımın sağlanması, sağlam karakterli gençlerin yetiştirilmesi ve sosyalist sistemin güçlendirilmesi için yapılacaklar kongrenin tartıştığı konuları oluşturmaktadır. Kongre, bu tartışmaların ışığında, Komsomol'un önüne yeni kuşağın sosyalist özde eğitiminin başarılmaması - bu yapılırken yaşlıların deneyimlerinden yararlanılması gençlerin boş zamanlarını değerlendirmesi ve meslek seçimi konusunda yönlendirilmesi görevlerini koydu.

Bu gün Sovyetler Birliğindeki gençlerin yarısını, 38 milyon genci kapsayan Komsomol bu görevlerin üstesinden gelebilecek bir örgüttür. SBKP'nin kuruluşundan beri aktif bir yardımcı ve onun geleceği durumundaki Komsomol'un üye sayısı kurulduğundan bu yana 9 kat artmıştır. Bu gün Sovyetler Birliğinde Partiyeye giren her 4 kişiden 3'ü komsomol üyesidir. Yine ilkökul öğretmenlerinin beşte birinin, ortaokul öğretmenlerinin dörtte birinin, tarım uzmanlarının altıda birinin Komsomol üyesi olduğu bilinmektedir. Komsomol aracılığıyla gençler yönetime hazırlanmaktadır. 1973 yerel Sovyet seçimleri sonunda seçilen temsilcilerin yüzde 17.2'si Komsomol üyesiydi.

Ulusal ekonominin geliştirilmesinde halkla birlikte aktif olarak çalışan Komsomol'un son yıllarda iş yerlerine iki milyona yakın genç yolladığı, Sibiry bölgesindeki yapılara 600 bin gönüllü gönderdiği belirtilmektedir.

200 den fazla dergi ve gazete çı-

dostluk dayanışma için

DA GÖREV BAŞINDA

karan Komsomol'un yayınları 40 milyon basılmaktadır.

Komsomol gençlerin sosyalist ahlak anlayışına, kollektif çalışma anlayışına sahip, karşılıklı yardım ve dostluğu, enternasyonalizmi benimsemiş bireyler olarak yetişmelerini amaç edinmiştir. Bu gün yüzden fazla ülkede ekonomik kalkınma için fabrikaların, enerji santrallerinin, hastanelerin yapımında Komsomol üyeleri görev yapmaktadırlar.

Böylesine güçlü bir gençlik örgütünün yaratılabilmesinde SBKP'nin kurulduğundan beri gençlere büyük önem vermesi, onlara yardımcı olması önemli olmuştur. Parti, Komsomol kurulduktan sonra örgütsel bağımsızlığı sürekli gözeterek gençlerin ideolojik ve politik yönlendirilmesini başarıyla yapmıştır.

Komsomol'un 3. Kongresinde Lenin, örgütün eylem programını gençleri sosyalist düşünceyle biçimlendirmek, sosyalist mücadeleyle öğre-

nimleri arasında bağ kurmak ve onlara sosyalist ahlak kazandırmak olarak çizmişti. 29 Ekim 1918'de İşçi Köylü Gençlik Birliklerinin 1. Kongresinde kurulan Komsomol Lenin'in çizdiği çizgide, toplumun gelişmesinin tüm aşamalarında partinin yolundan başarıyla yürümüştür.

Milyonlarca genci başarıyla örgütleyen Komsomol'un etkinliğinin artmasında sosyalist düzenin sağladığı olanakların önemi tartışmasız bir gerçektir. Sosyalizm gençlere her alanda sınırsız olanaklar sağlar. Örgütlenme özgürlüğü tanır. Bugün Sovyetler'de çalışan nüfusun yarısını oluşturan genç emekçilerin her yıl yüzde 90'ı lise bitirmektedir. Her bin gençten 985'iyse orta öğrenim yapmaktadır.

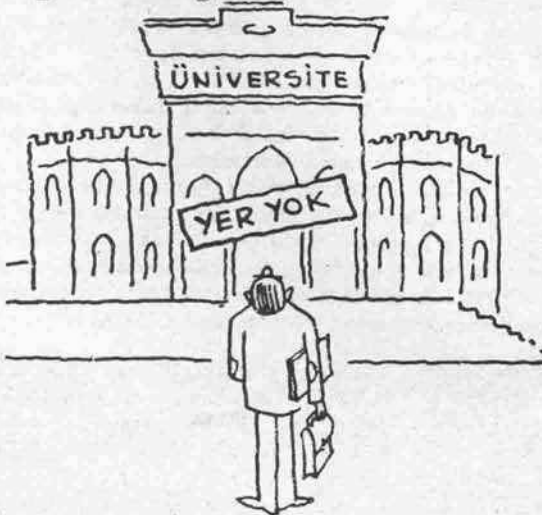
Diğer yandan, Komsomol devlet ve toplum işlerinin yönetiminde aktif görev alır. SSCB Yüksek Sovyetinde yasa girişiminde bulunma hakkına sahip tüzel bir kişiliktir. Tüm ülkeyi

ilgilendiren sorunların tartışmasına kucaklayabildiği en geniş gençlik yığınlarını katmak da yine Komsomol'un görevidir. Örneğin SSCB'nin yeni anayasasının tartışmasına Komsomol aracılığıyla katılan gençlerin sayısı 46 milyonu aşıyor. Bu sayı ülke çapındaki genel katılımın üçte birini oluşturuyordu. Yine anayasasının tartışılması sırasında çeşitli Komsomol toplantıları, Komsomol Komitelerinin tam üyeli toplantıları ve yazışma yoluyla 5 milyondan fazla soru ve öneri verilmişti.

Sayılan özellikleriyle bu gün SSCB Leninist Komünist Gençlik Birliği, sosyalist düzenle uyumlu olarak Partinin çizdiği yolda gelişmiş olgunluk kazanmış ve zengin politik deneylere sahip bir gençlik örgütüdür.

Bu nitelikler Komsomol'un 18. Kongresinde ortaya konulan görevlerin üstesinden gelebileceğini bizlere, tüm dünya gençliğine kanıtlamaktadır.

Üniversite sınavları yaklaşırken

Haziran ayının 16. sında "Üniversite seçme ve yerleştirme" sınavları yapılacaktır. Yarım milyona yakın kişi bu sınavda yarışacak. Bu yarışmada başarı sağlayacak olanların belirli liselerle sınırlı kalacağı şimdiden biliniyor. Türkiye'nin orta öğrenim kurumlarında var olan bölgeler arası eşitsizlik ve sınavların belli okulların programlarına göre ayarlanması bu sınırlılığı açıklamaya yeterli. Ancak sınavlar konusundaki değerlendirmeyi bu sınırlılıkla ele almak doğru olmayacaktır. Giren her 10 kişiden 9'unun açıkta kalacağı gerçeği sınav sorununu eğitim düzenine bağlı olarak ele almayı gerektirmektedir.

Bu gün orta öğrenim kurumlarından mezun olanlar kendi bilgilerini Mesleki ve

Teknik alanlar çalışmak için yeterli görmektedirler. Eğitimin üretimden kopuk olarak ele alınması bu sonucu doğuruyor. Sonuçta yüksek öğrenim kurumlarının yetersizliğinde eklenince üniversite kapılarında bir yığılma meydana gelmektedir..

Günümüzde var olan eğitim düzeni bu yığılmayı ortadan kaldıramamaktadır. Ancak kısa vadede bazı önlemler almak mümkündür.

Orta öğrenim kurumlarında Meslek ve Teknik bilgileri içeren derslere ağırlık verilmesidir.

Yay-Kur uygulaması yeniden düzenlenmeli demokratik bir içeriğe kavuşturulmalıdır.

Askeri harcamalar kısıtlanmalı eğitime yönelik harcamalar artırılmalıdır.

ÖĞRENCİ HAREKETLERİNİN ANATOMİSİ

Ümit BUĞDAYCI

1960'lı yıllarda dünyamızda tekeller kapitalizmin yeni boyutlar kazanması olgusu ile birlikte işçi sınıfının toplumun değiştirici, ileriye götürücü gücü, yani lokomotif olduğu görüşü yadınmaya başlanmıştır. Buna dayanak olarak da "68 Mayıs" olayları kanıt gösterilmektedir. Gerçekten de "68 Mayıs" olaylarının boyutları sadece Fransa ile sınırlı kalan, sadece Fransa'yı etkileyen olaylar olmaktan çok dünyanın gelişmiş kapitalist ülkelerini (ABD, Federal Almanya, İtalya, İspanya, İngiltere, Japonya gibi) doğrudan etkileyen büyük ayaklanmalar olarak görülmüştür. Bu başkaldırıların tekeller kapitalizmin egemenliğine karşı bir başkaldırı olduğu gerçeği yadsanamaz.

Öğrencilerin, tekeller kapitalizme karşı çıkışlarında en önemli etmenler yapılarının değişmesi, giderek sayılarının artması ve en önemlisi geleceğe güvenle bakamamasıdır. Öğrenci sayısında hızlı bir artış vardır. Çünkü gelişmiş ve gelişen kapitalist ülkelerde üretici güçlerin büyümesi ile bilimsel ve teknolojik devrimin gelişmesi yüksek öğrenimin niteliğini doğrudan etkilemiştir. Bilim hızla doğrudan üretken güç haline dönüşmektedir. Gelişen yapının yukarıda söylenen çerçevesinde uzmana, mühendise yani bilimsel teknik kadrolara olan talebi giderek artmaktadır. Yalnız bununla da kalmamakta aynı zamanda üretimle doğrudan ilişki içinde olmasa bile "ideoloji" uzmanlarına da gereksinme duyulmaktadır.

Bunların yanı sıra gittikçe şişkinleşen devlet bürokrasisi de yüksek öğrenim görmüş personele gereksinme duymaktadır. Giderek ordu, polis daha modern araç ve gereçlerle donatılmaktadır. Bu da doğal olarak binlerce uzmanı gerekli kılmaktadır. Daha nitelikli emeğe olan gereksinim iş bulmada güçlük çeken işçi ve emekçi çocuklarını artan bir oranda yüksek öğrenime yönlendirmiştir.

Özetlemeye çalıştığımız türden gereksinimler ortaya çıkarken öğrenci sayısında önemli bir artış olmuş ve aynı zamanda sosyal yapısında da değişiklik olmuştur. Bununla birlikte gözden kaçmamaması gereken ikinci nokta, üniversiteler büyük işçilere ve devlete daha sıkı bağlanmış ders programları, yönetmelikleri, ordu ve polis de dahil olmak üzere, tekellerin ve devletin çıkarlarına doğrudan tabi olmuştur.

Öğrenci nüfusunda olan patlama da önemlidir. ABD'de 1958'den 1968'e kadar öğrenci sayısı iki mil-

yondan yedi milyona çıkmıştır. Ve diğer kapitalist ülkelerde de yukarıdaki verdiğimiz örneğe uygun bir artış vardır. Yani öğrencilerin sayısı hızla büyümektedir..

Bu niceliksel artışın doğal sonucu üniversiteler ve yüksek öğrenim kurumları giderek bir fabrikayı andırmaktadır. Eskiden münazara düzenleyen öğrenci derneklerinin de işlevleri değişmekte belli karar ve eylemlerin planlandığı, yürütüldüğü örgütlenmeler biçimini almaktadır. Bu yeni durumlarında öğrenciler birlik duygusunu ve güçlerini daha iyi anlamaktadırlar, bu da propagandaya, örgütlenmeye ve yaygın kitle eylemine daha çok yardımcı olmaktadır.

Öğrenci nüfus sadece artmamıştır. Sosyal bileşimi de değişmiştir. Önceleri bunlar burjuvaların kendi çocuklarıydı. Günümüzde gelişen bir yapının bir gereği olarak küçük ve orta burjuva çocuklarının yanı sıra, düşük de olsa artan oranlarla işçi ve emekçi sınıflardan gelen gençlerinde okullara girmeleri zorunluluk olmuştur. Burjuva çocuklarının da dışında kalan bu öğrenci orduları yepyeni sorunlarla karşılaşmaktadır.

Burada en önemli nokta öğrencilerin kapitalizmin dişlisinde bir çark olarak eğitildiklerini kendi bilinçlerine çıkarmış olmalarıdır.

Öğrencilerin başkaldırıları, içinde bulundukları durumun doğal sonucudur. Kendi sorunlarının çözülmesi için militan bir mücadele içine girmekle kalmamışlar, bunun yanı sıra siyasal hedefler için de mücadele etmişlerdir. Öğrencilerin devrimci mücadeleye bireysel değil de, giderek büyüyen yığınlar halinde katılmaları sevinçle karşılayabileceğimiz bir durumdur. Ancak öğrencilerin kendileri ile birlikte olgunlaşmamış sapkın bazı düşünceleri sosyalist harekete getirmeleri doğaldır. Zaman zaman tamamen karşıt tutumlar da alabilmektedirler. Maoculuk, goşizm ve troçkizm taban bulabilmekte hatta etkili olabilmektedir. İşçi sınıfı hareketi (ülkemizde de olduğu gibi) bunun acısını çekmektedir.

Zor şartlar altında öğrenim gören, yarınlara güvenle bakamayan öğrenci yığınlarının, kapitalizme bir tepki olarak karşı çıkmaları olumlu. Ancak burada kendi istemlerini, örgütleri aracılığı ile, her türlü bireysellikten uzak, işçi sınıfının politik hareketi ile eylem uyumu içinde savunmaları ve kazanmaları önem taşımaktadır.

Bağımsızlık demokrasi sosyalizm mücadelesinde
işçi, köylü, öğrenci gençliğin birliği sağlanacaktır

hareketleri tarihinden

HARUN KARADENİZ'İN ANILARINDAN

...Biz daha önceden bildirim yaparak Gümüşsuyu'ndan Dolmabahçe'ye ve Taksim'e bir yürüyüş planlamıştık. Fakat valilik Dolmabahçe'ye inmemizi yasakladı ve Dolmabahçe'ye inmemiz halinde polis zoruyla dağıtılacağımızı bildirdi.

...Biz çatışma çıkışın istemiyorduk, çünkü çatışma çıkınca filo olayı ortadan siliniyor geriye sadece çatışma haberleri kalıyordu.

...DÖB'lüler ve diğer MDD'cilerle ilk defa Dolmabahçe olaylarında tam ayrı düştük. Onlar bir potansiyel buldular. derhal en sert eylemlere yöneliyorlardı.

...Onların çatışmaya yönelik tavırlarının en önemli kaynağı ise "Devrimci bir cunta" umudu oluyordu. Onlara göre her fırsatta polisle çatışma çıkacak ve "asker, sivil, aydın zümre" iktidara el koyacaktı.

...Ben Dolmabahçe'ye inmedim...Polis olaya müdahale etmiyor...Aşağı inenler bazı Amerikalıları tartaklıyorlar... Bu arada Merkez Komutanını omuzlara alıyor ve ordu lehinde gösteri yapıyorlar..

VEDAT DEMİRCİOĞLU ARAMIZDA

On yıl önce 15 Temmuz 1968'de Amerika'ya ait bir uçak gemisi ve beş destroyerden oluşan 6. Filo İstanbul Limanına demir attı. Olay ilerici, anti-emperyalist gençliğin yığinsal protestosuna yol açtı. Dolmabahçe rıhtımındaki üç göndere yarıya kadar bayrak çekilip, Türkiye'nin tam bağımsız bir ülke olmadığı simgelendi. Aynı anlarda Türkiye'nin resmi politikası 6. Filonun limana girişini yirmi bir pare top atışıyla selamlıyordu.

Gençlik, 6. Filo'nun Türkiye karasularında gezinmesinin ne ifade ettiğini yurtsever bilincin sorumluluğuyla kavıyordu. NATO'ya üye olduktan sonra Türkiye toprakları üzerinde Amerikan işgal ve saldırı üsleri kurulmuştu. Türkiye'nin egemenliğini fülen ihlâl eden bu üslerin namluları, sosyalist ülkelerin ve ulusal kurtuluş mücadelesi veren halkların bağra çevrili nükleer silahlar-

la donatılmıştı. Bu teslimiyet yurt güvenliğini ve dünya barışın tehdit ettiği gibi Türkiye'nin politik bağımsızlığını da ayaklar altına almaktaydı.

15 Temmuz sabahı 6. Filoyu İstanbul sularında gören yurtseverler yüreklerinde, ülkelerini emperyalizmin boyunduruğu altında görmenin ezikliğini bir kez daha yakıcı bir şekilde duydular. Protestolar başladı. Gençliğin yığinsal hareketini hazmedemeyen gerici iktidar polis gücüyle 17 Temmuz günü İTÜ öğrenci yurdunu bastı. Öğrenciler dövülerek, coplanarak yurt boşaltıldı. Bu arada polisler Demircioğlu'nu pencereden aşağı attılar. Bu vahşet Vedat Demircioğlu'nun beyin kanamasından ölmesiyle noktalandı. 24 Temmuz günü Vedat Demircioğlu'nun öldürülmesini protesto eden gençler vilayete yürürken polis saldırısına uğradılar. İTÜ bahçesinde

ilerici öğretim üyeleri ile bir forum düzenleyen öğrenciler daha sonra vilayete siyah bir çelenk bırakmak isterken gene polis bariyatıyla karşılaştılar. Polis ve öğrenciler arasında çıkan çatışmada bir çok öğrenci yaralandı, göz altına alındı.

Emperyalizm ile bütünleşenlerin ilerici halk yığınlarına saldırımlarının geri tepen bir silah olduğu artık biliniyor. Vedat Demircioğlu'nun ölümünden 10 yıl sonra geçtiğimiz 17 Nisan günü Yılmaz Derebaşı "Ulusal Bağımsızlık için NATO'ya Hayır" kampanyasının bildirilerini dağıtırken faşist beslemeler tarafından öldürüldü. On yıl içinde emperyalizme başkaldırıların sayısı gün geçtikçe arttı ve artıyor. Başkaldırıları kendiliğinden olmanın dışında örgütlü ve bilinçli olarak yapıyor. Gericilerin silahları geri tepiyor, geri tepecek!..

Dolmabahçe 68

1968 Temmuzunda İstanbul'da 6. Filoya karşı düzenlenen eylemler önemli yankılar yarattı. Bu eylemler geçmişte çeşitli boyutlarda değerlendirildi. Kimileri bu eylemleri "İşçi sınıfı hareketi üzerindeki 50 yıllık revizyonist etkinin yıkılmasının başlangıcı" olarak ele aldılar. Olayları bu denli geniş boyutlara taşıdılar. Aynı değerlendirmelere bu gün özellikle öğrenci gençlik kesimi içindede rastlamak mümkün. Göstirler ve benzeri sapkın akımlar 68 Temmuz olaylarını bilimsel sosyalist hareketle aralarındaki ayraç noktası olarak göstermeye çalışıyorlar. Yapılan forumlarda sık sık bu konular işleniyor. Bilimsel Sosyalistlerin pasifistikleri ispatlanmaya kalkıldığında 68 Temmuz olayları örnek gösteriliyor.

Belli bir dönemde meydana gelmiş olayları dönemin ayraç noktası, "akla karayı ayırt eden turnusol kağıdı" olarak ele almak ilk bakışta olayları sınıfsal temellerinden kopararak değerlendirmenin bir ifadesidir. İşçi sınıfına ters sapkın akımların önemli yanlışlıkları: bu anlayıştan kaynaklanmaktadır.

68 Temmuz olayları ve özellikle Dolmabahçe olayları tek başına bir kriter olarak ele alınamaz. Bu olaylar o dönemde küçük burjuva radikalizmi ile bilimsel sosyalizm arasındaki ayrışma sürecinin bir parçasıdır.

Öğrenci hareketlerini ordunun iktidara el koyması için bir araç olarak gören küçük burjuva radikalizmi ve cuntacılık özellikle 1960'ın

başlarında gençlik üzerinde etkili olmuştur. Bu yıllarda öğrenci hareketlerinin küçük burjuva milliyetçiliği ve radikalizmi tarafından yönlendirildiğini söylemek mümkündür.

Türkiye İşçi Partisinin kurulması, etkinliğini artırması öğrencilerin Sosyalizmle yüz yüze gelmelerini sağlamış, önceleri az, giderek daha büyük öğrenci kitlesinin küçük burjuva milliyetçiliği ve radikalizmini aşmasına yol açmıştır. Herici öğrenci hareket içinde sosyalizmle, cuntacılık birbirinden ayrılmaya başlamıştır. 1966 yılında FKF (Fikir Kulüpleri Federasyonunun) kuruluşu bu süreci daha da hızlandırmıştır. Sosyalist öğrenciler okul derneklerinin ve birliklerinin yönetimlerini tek tek almaya başlamışlar, yönlendirici güç haline gelmişlerdir. Bir yanda böyle bir gelişim diğer yanda da 1965 yılında ordu içindeki cuntacıların emir-komuta zincirine yani Genel Kurmaya bağlanması, küçük burjuva radikal hareketin küllenmesine yol açmıştır.

Ama tüm bu gelişmeler cuntacı eğilimlerin tamamen silinmesine yetmemiştir. 1966 yılını takip eden günlerde etkinlikleri büyük ölçüde ortadan kalkmış olan TMFT ve TMGT FKF karşısında canlandırılmaya çalışılmış ama bu çabalar sonuç vermemiştir. Bu gelişimde elbette sosyalizmin geniş tophum kesimleri üzerindeki etkisinin payı büyüktür. Bu defa öğrenci gençliğin yeniden küçük burjuva radikalizminin kontrol ve etkisine alınmasında sözde sosyalist yollar

denenmeye başlanmıştır. Milli Demokratik Devrim tezi bu görevin yerine getirilmesinde bir araç işlevi görmüştür. Milli Demokratik Devrim tezinin ne olduğu ve nasıl yaygınlaştığı yazımızın konusu değil. Ancak şu kadarını söylemek mümkün. MDD ile maskelenmiş cuntacılık, 1968 yılı başlarına kadar, öğrenci hareketini, FKF'yi sosyalist çizgiden alakoyamamış, bu yönde bir varlık gösterememiştir.

6. FİLOYA KARŞI EYLEMLER

.... 6. Filoya karşı etkin kitle gösterilerinin yer aldığı 1968 yılına Türkiye İşçi Partisinin açtığı NATO'ya Hayır kampanyasıyla girişilmiş ve kampanyanın etkisi tüm yurdu sarmıştı. Sosyalistlerin denetiminde bulunan dernekler, birlikler ve FKF Nisana kadar süren bu kampanyaya aktif bir biçimde bildiriler ve afişlerle katıldılar. Haziran ayında ise fakülte ve yüksek okullar öğretimin demokratikleştirilmesi için işgal edildi. Kısacası 6. Filo İstanbulla anti-emperyalist ve demokratik gençlik hareketlerinin yükseldiği bir dönemde geldi.

Anti-emperyalist bilinçlenmenin yüksek boyutlar kazandığı böylesi bir dönemde 6. Filonun İstanbulla geliştiği büyük tepkiler yarattı. Özellikle öğrenciler kendi birim dernekleri ve FKF denetiminde etkin protesto eylemleri içinde girdiler. Bu eylemler sırasında polisin İstanbul Teknik Üniversitesini işgal etmiş olan öğrencilere saldırması ve TIP üyesi Vedat De-

hareketleri tarihinden

miricioğlunu öldürmesi 6. Filonun gelmesiyle yaratılan gerilimi daha da artırdı. İTÜ yurdunun basılmasından sonra olayı protesto için Taksim meydanına kadar bir yürüyüş yapıldı. Tekrar üniversite önüne dönüldüğünde heyecan yatışmamıştı. Valiliğin Dolmabahçe'ye yapılması planlanan yürüyüşü yasaklamış olması ve inilmesi halinde polis tarafından dağıtılacağını bildirmesi FKF ve FKF'yi izleyen dernek yöneticilerini yürüyüşün bitirilmesi gerektiği noktasında birleştirmişti.

Ancak o güne kadar öğrenci hareketi içinde etkinlik sağlayamayan ve cuntacı eğilimleri ağır basan ve DÖB (Devrimci Öğrenciler Birliği) etrafında örgütlenen grup öğrencilerin heyecanını ve öfkesini öğrenciler içinde

yer edinmede bir fırsat olarak değerlendirdiler.

Cuntacılığın özünde ordunun yönetime el koyması için gerekli koşulların yaratılmasına yönelik eylemlerin, "nerede hareket orada bereket" mantığının yer alması o dönemde polisle çatışmayı DÖB'çüler için en önemli eylem biçimi haline getirmişti.

Polisle çatışma sonuçta ordunun yönetime el koymasını sağlayacaktı. Diğer taraftan DÖB (Devrimci Öğrenciler Birliği) çevresinde örgütlenen ve sosyalizm kisvesine bürünmüş cuntacıların eline öğrenci hareketlerinin kontrolünü ele geçirmek için fırsat geçmişti. Sonuçta bu grup FKF yönetiminin boş bıraktığı, karşılayamadıkları yeri aldı. Öğrencilerden bir grup FKF yönetiminin uyarılarına

rağmen Dolmabahçe'ye kadar indi. DÖB çevresinde örgütlenen sosyalizm görünümlü cuntacılar bu olayda belirli bir etkinlik sağladılar.

Ancak bu etkinlik bugün göşistlerin ve benzeri akımların iddia ettiği gibi dönemin gidişini belirleyen bir etkinlik olmamıştır. 1968 gençlik hareketleri büyük ölçüde FKF'nin denetiminde yürütülmüş ve başarıya ulaştırılmıştır. DÖB hareketi ve diğer MDD'ci gruplar bu mevzii olay dışında bir etkinlik gösterememişlerdir.

FKF'nin ve FKF'yi izleyen derneklerin yöneticilerinin Dolmabahçe olaylarında almış oldukları tutum olaylarda insiyatifin elden kaçırılmış olması açısından belli eksikliklerin ilk kez bu olaylarda ortaya çıkmış olmasıdır.

15-16 HAZİRAN

15-16 Haziran, tarihi, Türkiye İşçi sınıfı hareketinde önemli bir aşamayı, gelişmeyi simgeleyen bir kilometre taşı. İşçi sınıfının sendikal özgürlükleri kısıtlayan 274-275 sayılı "İşçi Sınıfı Sendikaları" ve "Tuplu Sözleşme, Grev Ve Lokavt" Yasalarının yürürlüğe girmesine karşı sermaye sınıfına karşı ilk kez büyük bir kitlesel direniş, ilk kez büyük bir karşı koyma olması nedeni ile, İşçi sınıfı hareketi tarihinde önemli bir yeri var.

Bugünde ilk kez işçi sınıfı yüzbinin ağızından burjuvaziye, işçi sınıfına ve onun sendikal örgütlenmesine karşı olanlara "Patronsuz Türkiye", "Zincilerimizden başka kaybedecek bir şeyimiz yok" ve "Kahrolsun faşizm" diyerek karşı koydu. Ve ilk kez bugün, Türkiye'de doğrudan işçi sınıfı eylemleri nedeni ile sıkıyönetim ilan edildi. DİSK yöneticileri ve yüz-

lerce işçi "isyan" iddiası ile tutuklandı.

Anti-demokratik yasa değişikliklerine karşı en büyük tepki TİP'ten geldi. DİSK ve DİSK'e bağlı olmayan diğer tüm sendika ve işçileri bu yasa-ya karşı Anayasal direnme hakkını kullanarak direnmeye çağırdı. Yasa değişikliklerinin gerçekleşmesinden sonra TİP Anayasa Mahkemesine başvurdu. Anayasa Mahkemesi kanunu Anayasaya aykırı bularak iptal etti.

15-16 Haziran büyük işçi direnişi, işçi sınıfının gücünü, direnme ve mücadele yeteneğini kanıtlayan önemli bir olgudur.

Büyük işçi direnişi, işçi sınıfının gücüne ve öncülüğüne inanmayanlara, sosyalist hareketi küçük burjuva unsurların peşine takmayı amaçlayanlara, işçi sınıfını inkar edenlere bir cevaptır.

SPORU, HALKLARIN, SOSYAL, KÜLTÜREL VE İNSANCIL ALANLARDA YAKINLAŞMALARINI SAĞLADIĞI, GENÇ KUŞAKLARIN İLERİ TOPLUMA SAĞLIKLI, KİŞİLİKLİ VE ZİHNEN GELİŞMİŞ OLARAK HAZIRLANMASINDA, YETİŞMİŞLERİN SAĞLIKLARINI DEVAM ETTİRMEDE, YAŞAM ZEVKLERİNİ ARTTIRMADA ETKİN BİR ARAÇ OLARAK GÖRDÜĞÜMÜZ İÇİN, SPOR ÜZERİNDE ÖNEMLE DURACAĞIZ. SPORDA AMACIMIZ OLAN "KİTLE SPORU" ŞİARINI EN GENİŞ ÇEVREYE TANITMAK YAYGINLAŞTIRMAK VE GİDEREK "KİTLE SPORU" UYGULAMASI İÇİNE KATMAK İÇİN; SOSYALİST ÜLKELERDE SPORUN İŞLEVİ VE YERİNE, DÜNYA DEMOKRATİK GENÇLİK ÖRGÜTLERİNİN SPORA YAKLAŞIMLARINA VE KİTLE SPORU UYGULAMASI İÇİNDEKİ GÖREVLERİNE, SPORUN KAPİTALİZM TARAFINDAN TOPLUMA KARŞI NASIL KULLANILDIĞINA VE ÜLKEMİZDEKİ ÇARPIK SPOR ANLAYIŞINA BU SAYFALARDA YER VERECEĞİZ.

Bilime ve kitle sporuna karşı olanlar

Sofya'da yapılan Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası sonunda Güreş Federasyonu Başkanı Ahmet Ayık'ın gazetelere verdiği demeç anti-Sovyet kampanyaya ürün oldu. Ahmet Ayık verdiği demeçte Sovyetlerin her şampiyonaya yeni bir takımla katılmasını kendi dar mantığı içinde, doping yapılmasına bağhyor ve şöyle diyordu: "Doping spor yaşamını kısalttığından Sovyetler sık sık takımlarını yeniliyorlar."

Ülkelerin spor çalışmalarından haberdar olmayan, bilimsel gelişme ve araştırmaların sonuçlarını değerlendirmekten aciz olanların savunabilecekleri bu görüş bilimsizliğin, bilime ve sporun geniş kitlelere yayılmasına düşmanlığın bir ifadesi.

Sportaki görüşlerinin boyutları, atalarının yaptıkları güreşler ile övünmekten, onları birbirlerine ve yeni kuşağa anlatmaktan öteye gitmeyenlere, sık sık takım değiştirilmesinin ve yaş ortalamasının sürekli düşmesinin nedenlerini kısaca belirtmek gerek.

Sporun en geniş kitlelere benimsenilmesi ve onların aktif olarak beden eğitimi ve spor hareketi içine katılmaları demek olan kitle sporu uygulaması sonucu bugün anlayamadığınız sonuç ortaya çıkmaktadır. Serbest güreşte 484. 609 Greco-Romen'de 653. 429 kişi arasından seçme yapıldığı zaman doğaldır ki sürekli olarak yeni yetenekler ortaya çıkacak, eskilerin yerini daha iyileri dolduracaktır.

**ASD
Genel
Başkanı
Uysal:**

"KİTLE SPORU İÇİN İLERİ"

Görüşme: Taner Açıkkada

**SAĞLAM SPOR -YANI CİM-
NASTİK, YÜZME, KIR GEZİ-
LERİ, HER TÖRLÜ BEDEN
HAREKETLERİ - BİNBİR
YÖNLÜ MANEVİ İLGİLEN-
ME, ÖĞRENİM, ÇÖZÜMLE-
ME, İNCELEME YAPILMASI
VE BÜTÜN BUNLARIN, O-
LABİLDİĞİNCE BİRARADA
YÜRÜTÜLMESİ GEREKLİ-
DİR.**

V.I.LENİN

—ASD Hangi amaçla kuruldu?

Spor gerçek anlamda toplumsal işlev gören bir olaydır. Sağlıklı nesillerin yetişmesinde, ülkelerin tanıtılmasında, üretimin artırılmasında, insanların kaynaşmasında sporun yeri çok önemlidir. Ancak; Türkiye de ekonomik gücü elinde bulunduran egemen sınıf, her şeyde olduğu gibi sporu da kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaktadır. Dünya'da sosyalist ülkeler dışında kalan ülkelerde durum budur. Bunun sonucu her yaştaki insanın yapması gereken spor, kitlelerden soyutlanmış, çok sınırlı bir sayının yaptığı bir etkinlik durumuna gelmiştir. Kitleler ise sporseyrine, Spor-Toto veloto benzeri kumar illetine yöneltilmiştir. Spor yapanlar ise, halkın uyutulması, aptallaştırılması, sömürülmesi için araç insanlar haline getirilmişlerdir. Ancak, sporcular bu araç olma işlevlerini yaparken kendileri de her gün çoğalan sorunları nedeniyle yokluk içinde spor yaşamlarını sürdürmek zorunda kalmaktadırlar.

Amatör Sporcular Derneği işte bu toplum çıkarlarına uymayan çelişik spor yapısına karşı, 1975 yılında kuruldu. Bu bozuk spor düzeninin değişmesi için iki hedefimiz vardır. Birincisi halkımıza sporun gerçek işlevini anlatmak, onlara daha sağlıklı, daha güçlü olmaları için spor yapma bilincini vermek ve spor sömürüsüne karşı uyarmak. İkincisi, sporcuların sorunlarının çözümü, dök tükleri terin karşılığını almak için bir çatı altında tek yumruk olmaları için çalışmak.

—Bu amaçlarınız doğrultusunda bugüne kadar yapmış olduğunuz çalışmalar nelerdir?

Yukarıda söylediğim amaçlardan birincisi konusunda; sporda gelişmiş ülkelerin spor yaşamları konusunda filmler göstermek, hiç spor yapmamış kitlelere spor yaptırmak, spor afiş ve fotoğrafları sergilemek, sempozyum ve seminerler düzenlemek, sporun işlevleri, spor düzeninin bozukluğu konusunda halka bildiriler dağıtmak. Şimdiye kadar yaptığımız çalışmalardır. Şimdiye kadar Ankara'da beş kez, İstanbul'da iki kez film gösterisi düzenledik. Çok ilgi gördü. Bunun yanı sıra Ankara'da halter, juda, atletizm okulu açtık. Gece-kondusemtlerinde küçük yaştakilere spor çalışmaları yaptırıyoruz. Son olarak da İzmir'de şubeniz tarafından "Halk Koşusu", Ankara'da da MTA Spor kulübü ile ortaklaşa, MTA'da çalışan personel için "Sağlık Koşusu" düzenlendi.

Spor Bakanlığı'nın bu yıl çıkarmış olduğu başarılı sporculara verilecek "Parasal Yardım Ödeneği"ne ilişkin yönetmeliğin hazırlanmasında katkımız olmuştur. Federasyonların demokratik olarak seçim konusunda, anti-demokratik ceza yönetmeliğinin değişmesi konusunda adımlar attık. Sporcuların konut, sağlık ve sosyal güvenceleri konusunda çalışmalarımız sürmektedir. Son olarak da "Amatör Sporcuların Sosyal Güvencesi" konulu bir sempozyum düzenledik. Bu sempozyumda ortaya çıkan görüşler bize de çok yardımcı oldu.

—Sporcu kitlelerini bir araya getirebilmek ve onları hareketinize katabilmek için nasıl bir yöntem uygulamaktasınız?

Sporun topluma yansıtılması ve sporcuların sorunlarının çözümü Türkiye'nin sosyo-ekonomik düzeni ile ilgilidir. Temelde bu düzenin değişmesi gerekmektedir. Yani çözüm için tek yol sosyalizmdir. O zaman bizim hedefimiz sosyalizmin kurulması doğrultusunda olmalıdır. Hareket noktamız da budur. Bu son hedef için önümüzde engeller vardır. Sporcuların sorunlarını doğuran bu engellerin yok edilmesi konusunda yapılan çalışmaların varlığı, sporcuları da örgütlenme çalışmalarına katmaktadır. Bu katılmalar çalışmaların daha nitelikli ve geniş boyutlu olmasına neden olmakta, gün geçtikçe dernek yığınsallaşmaktadır.

—ASD'nin gelecekte de daha sağlıklı ve güçlü bir kuruluş olabilmesi için şimdiden yapmış olduğunuz plan ve yöntemler varmı?

ASD, sporcuların ekonomik ve demokratik taleplerine sahip çıkan, bunun için çözüm arayan bu yolda savaşım içinde olan demokratik bir kitle örgütüdür. Gelecekte daha güçlü ve sağlıklı bir kuruluş olması, ASD'nin saptadığı hedefe büyük ölçüde bağlıdır. Bu hedefte birleşen kuruluşların tümünün birlik ve dayanışma içinde olması hedefe varmanın tek yoludur. Bireysel görüşüm, aynı hedef için savaşım veren demokratik kuruluşların ayrı plan ve yöntemler içinde olması hedefe giden yolu uzatacaktır. Çalışmanın bu doğru üzerinde olması derneğimizin genel görüşüdür.

—Teşekkürler, başarılar.

kültür sanat

NAZIM HİKMET, ORHAN KEMAL

**birlikte
kurşun
eritmeye
koşuyoruz**

Ahmet ÇAKALOZ

Uc Haziran 1978, Nazım Hikmet'in on beşinci iki Haziran 1978 Orhan Kemal'in sekizinci ölüm yıldönümleri. Mücadelemizin bu iki neferini saygıyla anıyor, onların yolundan yürüdüğümüz için övünüyoruz.

Nazım, toplumu ve dünyayı değiştirme mücadelesinin sanat cephesinde usta bir savaşçı, bilinçli, inançlı, yürekli bir militandır. Eskiden ve geriden yana olan ne varsa keskin ve ince bir dille eleştirir; "umudun, serpilip gelişen hayatın" emekçi halkın düşmanlarına acımasızca saldırır. Kendisine yapılan baskılardan korkmadan, usanmadan, kavgayı kararlılıkla sürdürür. Çünkü gücünün ve direncinin kaynağı işçi sınıfının ve emekçi halkın yarını kurma mücadelesi, örgütlü

sosyalist hareketidir. Şöyle diyor Nazım: " (...) bilinçli olarak taraf tutmayı tercih ederim ben. Kişi olarak Parti edebiyatından yanayım ve bunu Lenin'in anladığı biçimde anlamaya çalışıyorum. (...) Önce yazar olarak, Parti üyesi olarak, Parti ile benim aramda kurulan ilişki edilgin değil etkindir. Değiş tokuş var: Parti bana birşey veriyor, ben de ona birşey vermek zorundayım." Dünyaya, topluma ve çağının sorunlarına bir Partizan olarak, Bilimsel Sosyalizmin ışığıyla baktığı içindir ki şiirleriyle gerçeği yeniden üretmede kolay erişilmez ustalığına ulaşmıştır. Orhan Kemal anlatıyor: "Memet'e, bilhassa İttihat ve Terakki'nin Memet'ine dair çeşitli hatıralarla tıkabasa dolu olan bu Yayalar Köylü İbrahim'den dinleyip not ettiği şeyleri işledikten sonra ona okurdu. Hiç unutmam bir gün, İbrahim, Nazım'ı dinleyip dinleyip: "Üstat be, demisti, senin yazdıkların benim anlattıklarımın daha çok benzedi gerçeğe..."

"Yazarın, halka ve Partiye sosyalist toplumun kurulması için yardım etmek zorunda olduğu kanısındayım (...) Sanatçı, gerçeği Marksist-Leninist bir gözle incelemek teneğayrı, hiçbir değişmez, mutlak sanat kaidesi tanımayacaktır. (...) Güzel sanatlardan beklediğim, halka hizmetleri, halkı güzel günlere çağrımalarıdır; halkın acısına, öfkesine, umuduna, sevincine, hasretine, tercüman

olmalarıdır. Sanat telakkimde değişmeyen işte budur." Nazım'ın başarısının ve büyüklüğünün kaynağı sahibolduğu bu anlayıştır.

Orhan Kemal (asıl adı Raşit Kemali'dir), öğretmeni, ustası Nazım'ın yolundan gidip, emeklerinden başka şeyleri olmayanları işledi, sanatını onların hizmetine verdi. Kır ve kent emekçilerinin, yoksulların, emek için mücadele edenlerin, mahpusların yazarıdır o. Bir söyleşisinde şöyle diyor: "İşçi ve köylüler çocukluğumdan beri içime öylesine yerleşmişler ki... Karınca karınca bunları yazmak istiyorum Yurdumun insanlarını yazmak istiyorum. Bunlar tanıdığım insanlar, tanıdığım, konuştuğum, birlikte sigara içtiğim..." Hem yaşamıyla, hem sanatıyla bir kavganın, bir direncin iddiasız, gösterişsiz, ama yüreği insan sevgisiyle dolu, sabırlı ve çilekeş adamıdır. Acıya, ölüme, yoksulluğa, sömürüye, kalleşliğe karşı kullanır kalemini. "Ben hikaye, roman, tiyatro oyunlarıyla bozuk düzenin nedenlerini insanlarımızı göstermek, onları uyarmak, gösterip uyarmakla da kalmayıp bu bozuk düzeni düzeltmeye çaba göstermelerini, bu çabayı elbirliğiyle göstermemiz gerekliliğini yanıtlarım, yanıtlamaya çalışırım."

Selam sana Nazım Hikmet! Selam sana Orhan Kemal! Çağrılarınıza yürekten katılıyoruz, birlikte kurşun Eritmeğe koşuyoruz.

YILMAZ DEREBAŞI'nın anısına

Ağaçlardaki yemişler
bizim olsun diye
Çocuklar aç
çocuklar çıplak kalsın
çocuklar tutsak doğmasın diye
Düştü.
Kadın tutsak
Erkek tutsak
Emek tutsak
Ekmek tutsak olmasın diye
Zincirlerini parçalayarak yaratanlar
Doya doya içsinler pınarları diye
Bağımsızlığını haykırırken ülkemizin
Düştü.

Düştü tanımadığı binlerce, milyonlarca, milyarlarca
Kara, sarı, beyaz insan için
Sımsıcak kanı toprağa döküldü
Yüreğindeki sevgi, yüreğindeki dostluk
Güzellik, kardeşlik
Tohum gibi toprağa düştü
İnsanın güzeli, insanın onurlusu
Kavgada belli olur
Emekten yana, insandan yana
Özgürlükten yana verilen kavgada
Çağlar boyu verilen kavgada düştü
Yüzünde onurlu insanların
Güzel insanların
Kavganın anlamı vardı.

Taner GÜREL

"DEMİRCİOĞLU BİR DEĞİL GELİYOR ÇAĞIL ÇAĞIL..."

ANTI
EMPERYALİST
MÜCADELENİN
GENÇ ŞEHİDİ

1968 YILININ TEMMUZ AYI...

AMERIKAN 6. FİLOSU BOĞAZIN
MAVİ SULARINI BİR KEZ DAHA KİRLETMİŞTİ..

GENÇLER, AMERİKAN ERLERİNİN
GELİŞİNİ PROTESTO ETMEK İÇİN
KARAR ALDILAR. BEYOĞLU'NA
EĞLENMEK İÇİN GELEN AME-
RİKALILARA HAKARETLER EDİLDİ.
ŞAPKALARI ALINDI,
BOYA SIKIL
DI...

BAZI POLİS YETKİLİLERİ KENDİLERİNİ AMERİ-
KAN FİLOSUNUN KORUYUCULARI OLA-
RAK GÖRÜP, ÖĞRENCİLE-
Rİ YAKALAYIP TARTAK
LADILAR..

17 MAYIS GECEŚİ POLİS BASKININDA İTÜ
YURDUNUN PENCERESİNDEN VEDAT
DEMİRCİOĞLU AŞAĞI ATILDI. VE ÖLDÜ DİYE
TERK EDİLDİ POLİS TARAFINDAN...

VE DEMİRCİOĞLU 25 TEMMUZ GÜNÜ ÖLDÜ.

ARKADAŞLARI CENAZESİNİ POLİSTEN
ALAMADILAR AMA VİLAYETE DOĞ-
RU YÜRÜDÜLER. 36 GENÇ
YAKALANDI

DEMİRCİOĞLU'NUN ..TÜRKÜSÜ İLK
ÖLÜMÜN TÜRKÜSÜ OLARAK
BÜTÜN ÇANLIĞIYLA YAŞADI
YAŞIYOR... DEMİRCİOĞLU BİR DEĞİL,

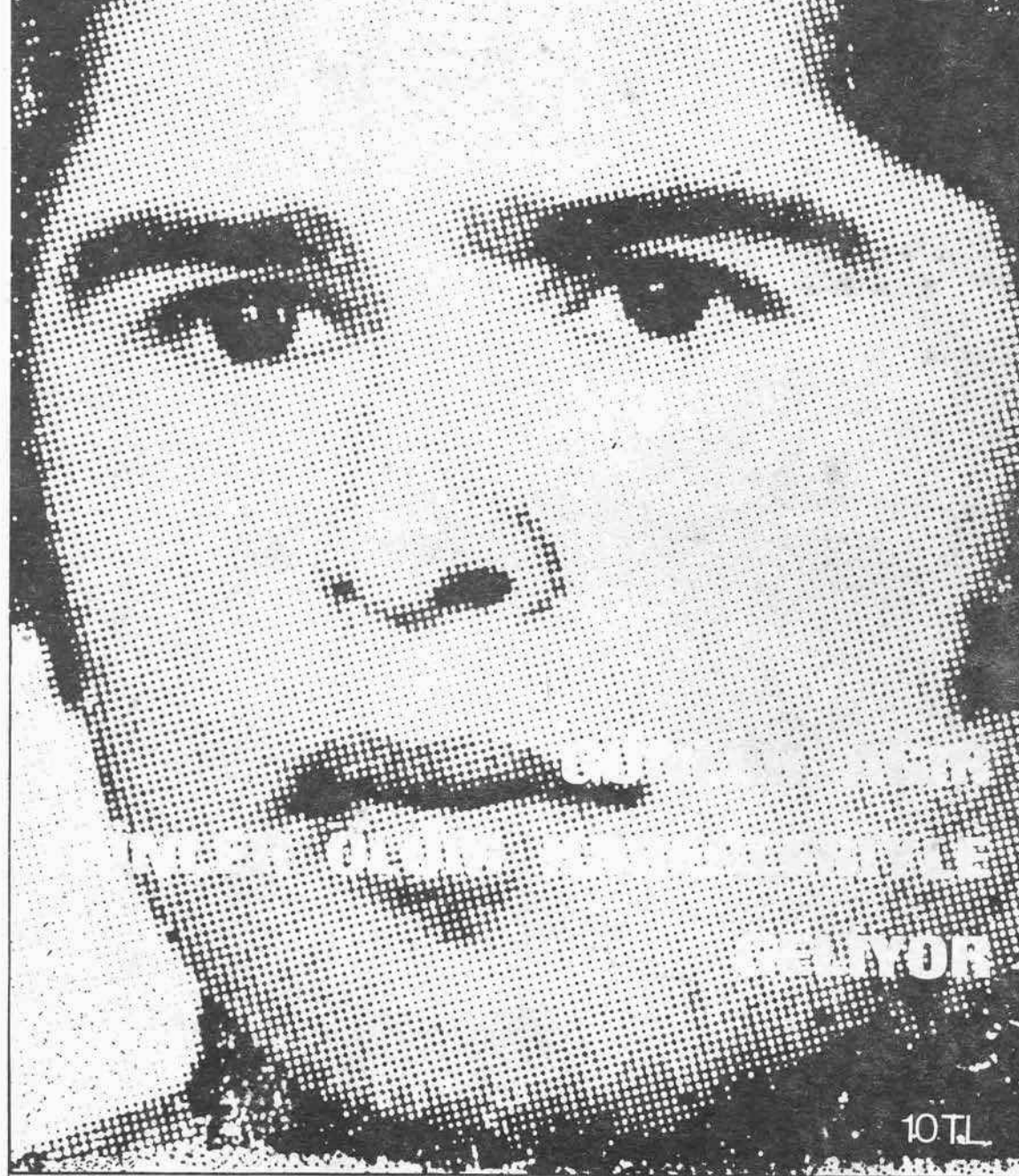
...GELİYOR ÇAĞIL ÇAĞIL...

ALPER - ÖZMAN

GENÇ ONCU

GENÇ ONCU
YAKAR GELİR KAYNAĞI
BİLİYOR

10TL